

เมื่อพระพุทธเจ้ารู้

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราสังสารพวกโยม เพราะว่าเราเกิดมา เห็นใหม่ เราเป็นชาวพุทธ แล้วเราอยากจะพ้นจากทุกข์ เพราะเราศึกษาธรรมะ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว เห็นใหม่ เทศนาว่าการ เผยแผ่ธรรมมา ผู้ที่กระเสือกกระสนนะ นี้อริยสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา พระสารีบุตรกับพระโมคคัลลานะสร้างบุญมาขนาดนั้น ปวารณามาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา

คำว่าปวารณามา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ปวารณามา ความปวารณานั้นต้องสร้างบุญญานิการมาถึงชาติสุดท้าย นี่พระสารีบุตรกับพระโมคคัลลานะต้องมาลงตรงนี้ได้ขาด เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในชาติสุดท้ายคือว่าสร้างบุญญานิการมาสมบูรณ์ มาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระสารีบุตรกับพระโมคคัลลานะก็ปวารณามาเหมือนกัน แต่คำว่าปวารณามาเห็นใหม่ แต่เวลาเกิดมาเป็นอุปติสสะ เกิดมาเป็นมานพ เกิดมาในบุญกุศล เกิดมาในตระกูลที่เป็นเศรษฐี ที่ไหนมีความสุข ไปดูการละเล่นฟ้อนรำ ไปทุกๆ อย่าง แต่พอถึงที่สุดมานึกได้ ว่านี่ชีวิตนี้มันเปล่าประโยชน์ ใจ ชีวิตนี้มันเปล่าประโยชน์ เราจะหาทางออกกันอย่างไร

นี่หาทางออกกันอย่างไร.. แล้วเวลาหาทางออก แสวงหาทางออก นี่ไปศึกษากับสังขย อันนั้นก็ไม่ใช่ อันนี้ก็ไม่ใช่ โอ้คำว่าไม่ใช่เดี๋ยวนี้เราเปรียบเหมือนสักแต่ว่านะ ในปัจจุบันนี้สอนแบบสังขยหมดเลย นั่นก็สักแต่ว่า นี่ก็สักแต่ว่า.. สักแต่ว่า ทำอะไรมันถึงสักแต่ว่า เราบอกว่าทุกข์สักแต่ว่าสิ ชีวิตนี้เป็นสักแต่ว่าสิ มันสักแต่ว่าใหม่ละ ทำไมมันทุกข์จริงๆ ละ ทำไมมันแสวงหาจริงๆ ละ

ฉะนั้นนี่สอนแบบสัจจะเลย พระพุทธเจ้าปฏิเสธมาแล้ว นั่นก็สักแต่ว่า นี่ก็สักแต่ว่า แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนจริงๆ ท่านเหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านสอนจริงๆ ท่านให้ทำจริงๆ เห็นไหม เพราะเราทำจริง เราศึกษาธรรมมา.. นี้คำว่าสงสาร เรามีความรู้สึก เรามีความนึกคิด เรามีแรงปรารถนา เราอยากได้คุณงามความดี เราถึงมาทำคุณงามความดีกันไง

สิ่งที่เรามาทำคุณงามความดีกัน เห็นไหม บ่อน้ำ.. บ่อน้ำตื้นบ่อน้ำลึก ถ้าบ่อน้ำลึกเราต้องขุดลงไปลึกมากถึงจะเจอน้ำ เราถึงได้ประโยชน์จากน้ำนั้น นี่ถ้าบ่อน้ำตื้น เขาขุดตื้นๆ เขาก็ทำของเขาได้ แล้วอย่างพวกเรานี้แล้วใครบ่อน้ำลึกบ่อน้ำตื้นละ ฉะนั้นบ่อน้ำลึกบ่อน้ำตื้นมันอยู่ตรงนี้ไง อยู่ตรงที่เราทำบุญกุศลนี้ไง สิ่งที่เราเสียสละกัน ที่เราทำอยู่นี้เพื่ออะไร เพื่อให้เราขุดน้ำเจอน้ำ เพื่อให้เราเชื่อมันกับน้ำ

ในการดำรงชีวิตทางโลกนะ ที่ไหนมีน้ำที่นั่นมีชีวิต ที่ไหนมีน้ำ เห็นไหม น้ำทำให้เกิดสิ่งมีชีวิต สิ่งที่มีน้ำหล่อเลี้ยงน้ำ คุณก็ถ้าเราขาดน้ำจืด เราขาดน้ำดำรงชีวิตเราจะดำรงชีวิตได้อย่างไร เหมือนกันเห็นไหม มีอาหาร มีน้ำ มีต่างๆ ฉะนั้นในหัวใจของเรา นี้เรามีน้ำใจ เรามีคุณค่า เราอยากจะพ้นจากทุกข์ เราเข้ามาใกล้ธรรมเข้ามาใกล้ศาสนา ทุกคนเข้าสู่ใกล้ แล้วทุกคนปรารถนานะ ถ้าปรารถนานี้เราพยายามของเรา แต่คุณใช้เวลาเราปฏิบัติกัน สัมลูกคลุกคลานขนาดไหน นี่เวลาปฏิบัตินะ เพราะการปฏิบัติครูบาอาจารย์เรา ท่านทุกข์ยากมาก่อนเรา

ท่านทุกข์ยากมาก่อนเรา สิ่งที่ว่าทุกข์ยาก เวลาปฏิบัติเข้าไปนี่เพราะเราปฏิบัติ คุณก็เดินจงกรมจนฝ่าเท้าแตก เดินจงกรม เห็นไหม พระโศณะสร้างบุญญาธิการมานะ ฝ่าเท้านี้ผิวบางมาก แล้วก็มีแรงปรารถนาอยากจะพ้นจากทุกข์ยาก เพราะเวลาสมัยนั้นผิวเท้าบางมากแล้วมีขน จนกษัตริย์อยากคุณนะ ใครเขาอยากคุณต้องพาไปให้ดู ไปไหนเขาจะเอาแคร่รับไป เดินไม่ได้ไงเอาแคร่นี้หามไป ไปให้กษัตริย์ดูไปให้ใครดู เอาเท้านี้ให้ดูเพราะมันเป็นสิ่งที่ว่านุ่มนวลมาก

นี้ด้วยบุญญาธิการ เห็นไหม ด้วยสร้างมาชาติสุดท้ายเหมือนกันอยากจะพ้นจากทุกข์.. บวช ! พอบวชแล้วเดินจงกรมไปนี่ไอ้โฮ.. เลือดทั้งนั้นเลยนะ จนพระพุทธเจ้าถึงเวลาก็ออกตรวจวัด เดินไปนี่ไปเห็นทาง “ที่นี้ที่เชือดโคใคร”

ฟังสิ ! คำว่า “ที่นี่ที่เชือดโคโคร” แสดงว่าเลือดมันต้องเปโระไปหมดใช่ไหม เพราะพระพุทธเจ้าเดินจงกรมไปเห็นรอยเลือดว่า “ที่นี่ที่เชือดโคของโคร”

“ไม่ใช่! ทางจงกรมของพระโสดนะ”

ทีนี้เวลาเดินจงกรม พอเวลาฝ่าเท้าแตกพวกเราจะมิกำลังใจสู้ใหม่ นี่เวลาฝ่าเท้าแตกไปแล้วนะ หมุนไป กลิ้งไป นี่จะเอาให้ได้ จะเอาให้ได้ ลงทุนลงแรงขนาดนั้น.. คำว่า การทำจริง ! การทำจริง เห็นไหม การทำจริง การมีสติปัญญาแล้วการต่อสู้ แต่พวกเรานี้ มันต่อสู้ พอตต่อสู้แล้วเวลาเจอวิกฤติเราจะสู้ได้มากน้อยแค่ไหน

ฉะนั้นสิ่งที่ว่าต่อสู้ได้มากน้อยแค่ไหน บุญญาธิการเกิดตรงนี้ ตรงที่เราทำบุญกุศล กันนี้ละ เราทำสิ่งนี้เป็นประโยชน์สาธารณะ ไม่ได้เป็นสมบัติของใครเลย อาวาส อาราม มันไม่มีใครเป็นเจ้าของ แต่มันเป็นที่ส่วนรวม เป็นที่ที่ทุกคนมาใช้ผลประโยชน์ใช่ไหม เราทำสิ่งนี้เพื่อประโยชน์ใช่ไหม เรามาลงทุนลงแรงเพื่อสิ่งนี้ใช่ไหม เพื่ออะไร.. ก็เพื่อนี่ไง เพื่อว่าให้บ่อน้ำเรตื้นขึ้นมา ให้ขุดแล้วเจอน้ำ ถ้าเราขุดลงไปแล้วเราเจอน้ำขึ้นมา เราจะมีความสุขสงบของเรา

ถ้ามีความสุขสงบของเรา เห็นไหม นี่สิ่งนี้มันเป็นการยืนยันนะ ถ้าจิตเราทำความสงบของใจได้บ้าง ถ้าจิตมันสงบเข้ามาเราออกใช้ปัญญาเราไป เราออกใช้ปัญญาของเรา เราพิจารณาของเราไป เพื่อประโยชน์กับหัวใจของเราเพราะเราจะพ้นจากทุกข์ใจ

สิ่งที่เราทำกันอยู่นี้ เราทำเพื่อเรา ! เราทำเพื่อเรา แต่เวลาประโยชน์เป็นวัตถุ เห็นไหม วัตถุนี่จะตกแก่โลก คุณสิปัจฉัยเครื่องอาศัย เวลาเราเสียสละกันนี้เราเสียสละเพื่อปัจฉัยเครื่องอาศัยของโลก โลกได้ใช้สอยประโยชน์นั้น ผู้ที่เสียสละผู้นี้ได้บุญกุศลไป.. สิ่งที่ทำนี่ทำเป็นวัตถุ สิ่งที่ทำนี่เป็นสิ่งที่จับต้องได้ สิ่งที่จับต้องได้เป็นเครื่องอาศัย เป็นเครื่องปัจฉัยเลี้ยงชีวิต แต่คุณค่าของน้ำใจ คุณค่าที่ว่าบุญๆๆ สิ่งที่เป็นบุญ เห็นไหม นี่บุญสิ่งนี้ มันสร้างมา ถ้ามันสร้างมา นี่มันทำของเรามาเพื่อประโยชน์กับใคร ก็เพื่อประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์กับเรานะ.. ประโยชน์กับเรา เห็นไหม นี่เราได้ทำ เราได้สัมผัส เราได้เจ้องานสิ่งนี้ออกไป

ฉะนั้นเวลาประพาศปฏิบัติขึ้นมา เวลาประพาศปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม คุณพระนาคิตะ พระนาคิตะเป็นผู้อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตอนนั้นยังไม่ตั้งใคร

เป็นผู้อุปัฏฐากถาวร ก็มีผลัดกันอุปัฏฐาก พระนาคิตะก็มีใจคิดอยากจะออกวิเวก ออกไปปฏิบัติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่านาคิตะต้องให้อุปัฏฐากก่อนไป นี่พระนาคิตะวางบริวารเลขนะ ของพระพุทธเจ้า ให้พระพุทธเจ้าเอาไป ตัวเองอยากออกปฏิบัติ มากก็แยกไป

พอแยกไป ไปภวานานี้มันภวานาไม่ลง มันภวานาไม่ลงเพราะตอนนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีผู้ใดอุปัฏฐากถาวร จนสุดท้ายพอเหตุการณ์ ผู้อุปัฏฐากนี้ปรับเปลี่ยนกันมา จนหมู่สงฆ์ประชุมกันนะว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่มีผู้ใดอุปัฏฐากถาวร พระอานนท์ก็สร้างบุญกุศลมาอย่างนี้ คำว่าสร้างบุญกุศลนี้ทุกคนมีเป้าหมายใจ ผู้ใดถ้ามีเป้าหมายเป็นอัครสาวกต่างๆ คำว่าเป้าหมายนะ.. สาวก สาวกะ พระอรหันต์ทั่วไป ฟึ้นๆ นี่เป็นอย่างหนึ่ง พระอรหันต์ที่ว่าต้องการตำแหน่งต้องการต่างๆ ต้องสร้างบุญญาธิการแตกต่าง เหมือนพระพุทธเจ้า อัครสาวก พระปัจเจกพระพุทธเจ้า สิ่งนี้จะสร้างแตกต่างกันมา

พระอานนท์สร้างมาแล้วไง พระอานนท์สร้างตรงนี้มาเหมือนกัน แต่มันยังไม่ถึงเวลาที่ใครจะให้เสนอแ่งนี้ เลยประชุมสงฆ์ พอประชุมสงฆ์ ตั้งพระอานนท์เป็นผู้อุปัฏฐากถาวร เห็นไหม พระอานนท์ถึงขอ ขอพรพระพุทธเจ้าอยู่ ๘ ข้อ

๑.พระพุทธเจ้าไม่ให้ของใหม่ ไม่ให้จีวรไม่ให้อะไรกับพระอานนท์ พระพุทธเจ้าถามเพราะเหตุใด ถ้าให้ไปเขาจะหาว่าพระอานนท์อุปัฏฐากเพราะต้องการลาภสักการะ

๒.ถ้าเวลาไปปรับกนิมนต์ใครมา เวลามานิมนต์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องไป ต้องไปเพราะอะไร ถ้าบอกว่าทำไมต้องมีเหตุผลอย่างนั้น เหตุผลอย่างนี้เพราะว่าอยู่ใกล้เคียง แล้วเกิดถ้าคนนิมนต์แล้ววานิมนต์ไม่ได้ มันบอกว่าพระอานนท์นี่ไม่สามารถทำได้จริง

๓.ไปเทศนาว่าการที่ใดมา ถ้าพระอานนท์ไปด้วยจบ ถ้าพระอานนท์ไม่ไปด้วย พระพุทธเจ้าไปพูดกับใครมาต้องบอกพระอานนท์ เหตุผลถ้าเกิดใครมาถามว่า พระพุทธเจ้าพูดที่ไหน พูดเมื่อไร เหมือนกับว่าพระอานนท์ไม่เอาใจใส่ไป

เหตุผลพระอานนท์หลายข้อมาก นี่ขอพรเห็นไหม พระพุทธเจ้าอนุญาตให้หมดเลย พออนุญาตให้หมด นี่ตั้งพระอานนท์เป็นผู้อุปัฏฐาก ฉะนั้นพระนาคิตะเมื่อก่อนก็

อุปฏฐากอย่างนี้ แล้วเวลาออกวิเวกไป ไม่ตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป นี่ทุกข์ร้อนมากนะ ทุกข์ร้อนมาก เวลาทุกข์ร้อนมาก เห็นไหม

นี่เราตั้งใจไปแต่มันมีเวรมีกรรม เราทำสิ่งใดไว้มันจะมากับเรา อย่างเดินจงกรม อยู่ เห็นเขาเล่นเขาไปคุณักข์ทุกข์ นี่เขามีความสุขกันเรามีความทุกข์มาก เรามีความทุกข์มาก.. เรื่องนี้เวลามันพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์มันพิสูจน์ได้ยาก เทวดามายับยั้งกลางอากาศ แล้วเปล่งเสียงลงมาเลย

“สิ่งที่เขาสนุกเพลิดเพลินกัน เขาเป็นคนที่ว่ามีศกยภาพ พวกนั้นพวกวนในวิภูษณะ เขาจะตายสูญตายเปล่าอยู่นะ ท่านต่างหาก ! ท่านต่างหาก ! เห็นไหม ท่านต่างหาก เป็นผู้ที่เห็นภัยในวิภูษณะ ท่านเดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนาอยู่นี้ ท่านต่างหากที่จะพ้นจากทุกข์”

คือนั้นพระนาคิตะเป็นพระอรหันต์เลย เพราะอะไร เพราะเวลาจิตมันส่งออก จิตมันคิด ตั้งแต่จากพระพุทธเจ้ามามันก็มีความวิตกกังวลอยู่แล้ว เวลามาทาภาวนา ได้ยินเสียงเขาร้องรำทำเพลงมีความสุขๆ เห็นไหม เราต่างหากเป็นเศษคน เราเป็นคนทุกข์คนยาก เราต่างหาก

นี่ก็เหมือนกัน เรามาทำของเรา เห็นไหม นี่โลกเขามองของเขาไปอีกอย่างหนึ่ง เขามีความสุขเพลิดเพลินของเขา เรามาทำนี้ทำเพื่ออะไร.. นี่พอสิ่งนี้มันสะเทือนใจ พอสะเทือนใจมันย้อนกลับนะ พอสะเทือนใจนี้ “ท่านเป็นคนประเสริฐ ท่านต่างหากเป็นผู้ที่ประเสริฐ ท่านต่างหากเป็นผู้ที่พ้นจากทุกข์” พอจิตมันมีสติบีบมันย้อนกลับเลย

พอย้อนกลับ.. เวลาเราคิดออกไปนี่มันส่งออก เวลาที่มีสติมันดึงกลับ พอดึงกลับขึ้นมา “ท่านต่างหาก ! ท่านต่างหากเป็นผู้วิเศษ ท่านต่างหากที่จะพ้นจากทุกข์ ท่านต่างหาก !” พอท่านต่างหาก นี่ท่านคือใครละ ท่านคือร่างกายหรือ ท่านคือความรู้สึกหรือ

ท่านคือจิต เห็นไหม จิตมันย้อนกลับเลย ท่านอยู่ไหน พอหันกลับมาที่ท่านมาพิจารณา คือนั้นพระนาคิตะสำเร็จเป็นพระอรหันต์เลย พอสำเร็จเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าทำไมเป็นอย่างนั้นๆ เพราะว่าเวลาพระนี่นะ สมัยพุทธกาลพระจะพูดชื่อตรง เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ว่าเป็นเพราะ

เหตุ นั้น เป็นเพราะเหตุ นั้น ถึง ได้ สำเร็จ ถึง ได้ สำเร็จ พอ ได้ สำเร็จ ขึ้น มา พระ ก็ ถาม ว่า ทำ ไหม เป็น อย่าง นั้น ทำ ไหม เป็น อย่าง นั้น พระ พุทธ เจ้า บอก ว่า

“นี่เขาเคยสร้างบุญสร้างกรรมกันมา เขามีบุญกุศลกันมา ต้องเป็นญาติ เป็นเครือญาติกันมา เป็นกุศลกันมาถึงมาบอกเรา”

นี่พอย้อนกลับมาที่เรา ทุกคนจะบอกเลยอยากให้คนคอยบอกเรา อยากให้คนช่วยเหลือเรา แล้วใครช่วยเหลือล่ะ ใครช่วยเหลือ.. นี่เพราะเราฟัง เราฟังเราศึกษามาแล้ว เราต้องการอย่างนั้น แล้วมันเป็นอย่างนั้นไหม มันจะเป็นอย่างนั้นหรือไม่เป็นอย่างนั้น เรื่องกรรม เรื่องการกระทำมันจะให้ผลมากนะ ถ้าเราทำของเรา บ่อน้ำนี้ละความลึกความตื้น ตาน้ำนี้ถ้าใครเจอตาน้ำนั้น ถ้าที่ของใคร บ่อน้ำเขาตื้นเขาขุดบ่อ เขาได้ใช้ประโยชน์ของเขา

จิตของเรา ความมุมานะของเรา ความตั้งใจจริงของเรา ถ้าเรามีสติมีปัญญาตั้งใจจริงของเราละ เราจะขุดลึกขุดตื้นขนาดไหนเรามีความพอใจ เราทำของเราด้วยความตั้งใจ แต่ถ้าบ่อน้ำเราตื้นๆ แต่จิตใจเราอ่อนแอมาก จะขุดอย่างไรเราก็เข้าใจว่าของเราลึกมาก แต่เวลาบ่อน้ำเขาลึกๆ เขาขุดไป ๒๐๐-๓๐๐ เมตรนะ นี่เขาขุดมาจนน้ำของเขามีความร้อนเลย มีอุณหภูมิสูงมาก เพราะอะไร เพราะน้ำเขาน้ำลึกมาก แต่เขาก็ต้องเอาใช้ประโยชน์ของเขาจนได้ เพราะสิ่งนั้นมันเป็นประโยชน์ ในที่ดินของเขาเป็นอย่างนั้น เขาต้องหาสิ่งนั้นเพื่อให้ความเป็นอยู่ของเขาหมุนเวียนไปได้ เพื่อความเป็นอยู่ของเขาเป็นไป

ชีวิตของเราก็เหมือนกัน ชีวิตของเราที่เราจะอย่างไรให้ชีวิตของเราเป็นไปได้ในชาตินี้ ถ้าในชาตินี้เราตั้งสติของเรา เราตั้งใจของเรา เราพยายามทำของเรา หน้าที่การงาน อาชีพของเราจะเป็นเรื่องหนึ่ง หน้าที่การงาน เห็นไหม วันคืนล่วงไปๆ นะ วันคืนล่วงไปๆ หน้าที่การงานถึงที่สุดแล้วเราต้องไปถึงที่สุด.. ที่สุด เห็นไหม ชีวิตนี้มีการปลดพรากไปเป็นที่สุด ที่สุดที่นั่นต้องถึงแน่นอนไม่ช้าก็เร็ว

ฉะนั้นสิ่งนี้ถ้าเรามีกำลังใจ เราจะมีจุดยืน เราจะยืนอยู่กับหลักธรรมนี้ได้ แต่ถ้าเราไม่มีจุดยืน เราเองเราปลดพรากนะ นี่ผลของวิญญูะ เราปลดพรากเอง นี่วิญญูะมันพัดไป มันพัดเศษสวะไป พัดต่างๆ ไป ชีวิตเราเราจะพัดไปอย่างไร.. เรามีสติของเรา เห็น

ไหม เรามีสติ เรามีสติปัญญาของเรา เราจะทำของเรา ผลประโยชน์ของเราตรงนี้ นี่ทำแล้ว ถ้าเราทำด้วยกำลังกาย กำลังใจ เห็นไหม ทำแล้วจะจบแล้ว สิ่งนี้จบไปแล้ว วันนี้ผ่านไปแล้ว มันเป็นอดีตไปแล้ว

นี่สิ่งนี้เป็นอดีตไปแล้ว แล้วเราได้อะไร ความได้ของวันนี้ ความได้ของจิตใจที่สัมผัสนี้มันจะฝังไปกับเรา.. มันจะฝังไปกับเรา ชีวิตของเราไปข้างหน้า มันจะประสบความสำเร็จ มีความชุ่มชื่นขนาดไหน มีความสุขขนาดไหน นั่นคือความสุข แต่ถ้าคิดถึงสิ่งที่เราได้ทำมา อันนี้บุญอันนี้มันจะฝังไปกับใจ

ชีวิตนี้ของเราไปข้างหน้า มีอุปสรรคสิ่งใดก็แล้วแต่ แต่สิ่งนี้เราคิดถึงสิ่งนี้ เราก็คือเป็นคนๆ หนึ่ง เห็นไหม ศากยบุตรพุทธชิโนรส เราเป็นชาวพุทธ เราได้ทำสิ่งใดก็แล้วแต่ ผากไว้ในพุทธศาสนา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติของเรา จิตใจเราเป็นธรรมขึ้นมา เราได้สัมผัสเลย

“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต”

แต่เราทำนี่ เราทำเป็นสิ่งที่ถาวรวัตถุในพุทธศาสนา วางไว้กับในศาสนา ถ้าในศาสนา เห็นไหม ความร่มเย็นเป็นสุข คนมาใช้มาสอย นี่สิ่งที่ศาลาโรงทาน เวลาพระอินทร์ มีเทวดาไปถามว่าพระอินทร์มีจริงไหม นี่พระอินทร์มีจริงไหม.. เธออย่าถามเลยว่าพระอินทร์มีจริงหรือไม่จริง วิธีทำให้เป็นพระอินทร์ยังทำได้เลย วิธีเป็นพระอินทร์ยังรู้จักเลย

วิธีเป็นพระอินทร์ เห็นไหม นี่บุญ ๔ อย่าง.. ทำศาลาโรงธรรม สร้างถนนหนทางนี่เพราะอะไร เพราะเขาใช้ประโยชน์จากเราไง ถนนหนทาง ศาลาที่พักอาศัย แหล่งน้ำ นี่ชาวพุทธที่ทำกันทำบุญกันอย่างนี้.. นี่เพราะทำอย่างนี้ พอทำอย่างนี้ คนที่ได้มาอาศัยของเรา คนที่ได้ใช้สิ่งนั้นของเรา เวลาไปเกิด เห็นไหม เราเป็นพระอินทร์เราปกครองเขา ถ้าเป็นเทวดา ทำดีต้องเกิดเป็นเทวดาแน่นอน ทำดีเป็นเทวดาเพราะเวลาหมุนเวียนไป แต่ถ้าเราจะเกิดเป็นมนุษย์ละ

เราไม่อยากจะเกิดเป็นเทวดา เราอยากเกิดเป็นมนุษย์ เราตั้งใจ เห็นไหม มนุษย์สมบัติ ! มนุษย์สมบัตินี้มีศีล.. ศีล ๕ ศีลสมบูรณ์นี่คือมนุษย์สมบัติ เกิดเป็นมนุษย์แล้ว

มนุษย์เล่า มนุษย์เพื่อประพฤติกปฏิบัติใจ ไม่เกิดเป็นเทวดาเพื่อไปเสวยสุขทิพย์สมบัติอยู่
อย่างนั้นจนเปลิดเปลิน ลงมาอีกทีหนึ่งเวลาหมดอายุขัย

ใครจะเชื่อหรือไม่เชื่อนั้นเป็นเรื่องของเขา แต่อายุขัยของคนมันมี วาระของจิตมัน
มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เราอยู่ในภพไหนก็แล้วแต่ มันต้องมีวาระของมัน มันต้อง
สิ้นสุดของมัน เห็นไหม นี่การเกิดการตาย เกิดในสถานะของมนุษย์ เทวดา อินทร์ พรหม
นี่มันมีวาระคือเกิดแล้วตาย แต่จิตไม่เคยตาย จิตไม่เคยตาย พอจิตไม่เคยตาย
บุพเพนิวาสานุสติญาณนี้มันย้อนของมันไป มันรู้ของมัน มันเห็นของมัน

นี่สิ่งที่มันย้อนของมัน มันรู้ของมัน ถึงเราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์เพื่ออะไร เพื่อ
ประพฤติกปฏิบัติ เพื่อไม่ให้ไปเสียเวลาอย่างนั้น ไปเสียเวลากับบุญกุศลมันให้ผลมาอย่าง
นั้น มันทับทิวัดขึ้นไปเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม.. แต่ในปัจจุบันล่ะเราเกิดเป็น
มนุษย์ แล้วเทวดากับมนุษย์แตกต่างกันอย่างไร มนุษย์นี่มันเสวยทิพย์สมบัติ สมบัติที่เรา
ทำบุญกุศล สมบัตินั้นมันให้ผลไป นี่เป็นอมิส แต่ถ้าเป็นปัจจุบันล่ะ

ถ้าเป็นปัจจุบัน ถ้าเป็นมนุษย์ล่ะ.. เป็นมนุษย์ในปัจจุบันมันมีเขาวัวปัญญาใจ มันมี
สิ่งใดที่สะกิดใจใจ เวลาเราสะกิดใจว่าชีวิตนี้เป็นอย่างไร ชีวิตในปัจจุบันเป็นอย่างไร เรา
นี่ถ้ามีความสะกิดใจ มีความสะเทือนใจนะ มันจะทำให้เรามีหลักมีเกณฑ์ของชีวิต หน้าที่
การงานก็คือหน้าที่การงานวันยังค่ำ แล้วถ้ามันมีแนวคิด นี้คูสียงคนประชดประชันกับ
ชีวิตของตัวเอง เห็นไหม นี่เขาปล่อยชีวิตของเขาไป ปล่อยชีวิตไปนี้แหละที่ว่าสวะที่มัน
จะไปตามน้ำ เห็นไหม

ผลของวิภูฏะเหมือนสวะที่ลอยไปตามน้ำ เราจะปล่อยชีวิตเราไปอย่างนั้นไหม ถ้า
เราไม่ปล่อยชีวิตอย่างนั้นไป แล้วเทวดา อินทร์ พรหมเขามีความสุขกว่าเรา แล้วเราเกิด
เป็นมนุษย์ มนุษย์สมบัติที่ว่ามิดคุณค่าทำไมมันทุกข์ขนาดนี้ล่ะ ถ้าทุกข์ขนาดนี้ ทุกข์
เพราะว่าเราไม่ใส่ใจ ถ้าเราใส่ใจนะ เราใส่ใจเรามีปัญญาใคร่ครวญนะ นี่ถ้าเรามีปัญญา
ใคร่ครวญมันจะคลี่คลายได้ใจ

ถ้าจิตใจเราเข้มแข็ง วิกฤตขนาดไหนเขามองเป็นของเล็กน้อยใจ แต่ถ้าจิตใจเรา
อ่อนแอนะ วิกฤตเล็กน้อยไม่ใช่วิกฤตก็คิดว่ามันเป็นวิกฤต ทำไมคนเขาเป็นอย่างนั้น
ทำไมเราเป็นอย่างนั้น.. นี่ถ้าคนที่เข้มแข็ง วิกฤตนี้เขาบอกว่ามันเป็นการทดสอบปัญญา

เลย แล้วถ้าทดสอบปัญญาของเรา ถ้าปัญญาของเราคลี่คลายเรื่องแบบนี้ไปได้สักหนหนึ่ง หนสองหนสามนี่เขาไม่กลัวแล้ว เพราะว่าวิกฤตอย่างนี้เราเคยผ่านมาแล้ว เราเคยผ่านสิ่งนี้มาตลอด สิ่งนี้เราผ่านมาได้ทำไมเราจะไปกลัวสิ่งนี้

สิ่งนี้ที่มันผ่านมา นี่เป็นวิกฤตข้างนอก แต่เวลาภาวนาล่ะ เห็นไหม ที่ว่าใกล้ ศาสนาไม่ใกล้ศาสนา น้ำตื้นน้ำลึกนี้ ถ้าน้ำตื้นน้ำลึก เดินจงกรม ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี นี้ เดินจงกรม ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปี แล้วเวลาเดินจงกรมเราบังคับให้ทางจงกรมนะ เราเคยปฏิบัติมาพระธาม

“เอ๊ะ.. เรานั่งภาวนา นั่งสมาธิภาวนานี้เราทำไมไม่ค่อยได้ต่อเนื่อง แล้วทำเวลานานๆ ไม่ได้ ทำไมท่านทำได้”

เขาถามเรานะ ทำไมท่านทำได้ เห็นเดินจงกรมทั้งวันทั้งคืน พอเราไปคุยกับหลวงตาบ้าง เวลาไปพูดธรรมะเขาแอบไปฟัง เขามาหาเรานะ “อ้อ.. อย่างนี้เอง ! ถึงเห็นเดินจงกรมน่าดูเลย เพราะเดินจงกรมต้องได้”

มันมีเหตุผลในหัวใจใช่ไหม มันมีงานใจ สมมุติว่าเรามีความสงสัยอะไร พอเดินจงกรมนี้ปัญญามันจะหมุนแล้ว มันจะแก้ไขมันเพลินใจ แต่ถ้าเราไม่มีตรงนี้เราทำได้ไหม นี่เดินจงกรมชั่วโมงหนึ่งก็เบื่อแล้ว ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปีจะเดินอย่างไร.. เขาแปลกใจ เขาถามว่าเอ๊ะ.. เพราะเขาอยู่ไหน เขาอยู่ไหน เอ๊ะ.. ทำไมเห็น ส่วนใหญ่เราจะเดินในทางจงกรมนี้ เราจะทำข้อวัตร ถ้าเสร็จแล้วจะเข้าทางจงกรมเลย เพราะเรามีงานของเราในหัวใจตลอด แล้วเขาก็แปลกใจนะ เขาแปลกใจว่าเอ๊ะ.. ทำไมมันอยู่ในทางจงกรมได้ ทำไมนั่งสมาธิได้

คำว่านั่งสมาธิได้ เดินจงกรมได้นี่มันมีงาน เราทำอะไรก็แล้วแต่ประสบความสำเร็จ เหมือนทำอาหาร มีอาหารนั้นให้ชิม อาหารนี้ให้ชิมมันก็เพลินนะสิ ถ้าทำอาหารมีแต่จานไม่มีอาหารเลยนะ เอ๊ะ.. อาหารเป็นอย่างไรมันก็เบื่อ แต่ถ้าคนทำอาหารมีอาหาร เคี้ยวอาหารจานนั้น เปลี่ยนไปเรื่อยๆ นี่มันเพลินของมันนะ

ในการภาวนาก็เหมือนกัน ถ้าในการภาวนานี้งานของมันมี พูดถึงว่ามนุษย์สมบัติ ใจ มนุษย์สมบัติมันมีธาตุ ๔ และขันธ ๕ มันจะทำของเรา นี่น้ำตื้นน้ำลึก จิตใจตื้นจิตใจลึกเราจะทำของเรา แล้วถ้ามันเป็นมนุษย์ เห็นไหม มีชาวปัญญา พอชาวปัญญานี้มันมี

ความแนวคิดต่างๆ แนวคิดต่างๆ อานาชาตมานะครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อย ถ้าเราเป็น
ฆราวาส เราเป็นคฤหัสถ์นี้เรามีสติมีปัญญา เรามีความมุมานะเรา ถ้าเราปฏิบัติมันก็จะมี
โอกาส.. แต่ถ้าเป็นฆราวาส สิ่งใดก็แล้วแต่เป็นหน้าที่การงานต่างๆ เราเห็นว่ามันเป็น
วิกฤติแล้วเรารู้ไม่ไหวต่างๆ เวลาภาวนาก็เป็นอย่างนั้นเหมือนกัน

นี่จิตนิสัย มันมา มันฟุ้งมาตั้งแต่แรก นี่การฟุ้งมาอย่างนั้น สิ่งที่ทำมาอย่างนั้น
อันนี้.. อันนี้เราเปลี่ยนแปลงได้ เปลี่ยนแปลงด้วยอะไร เปลี่ยนแปลงด้วยปัญญาของเราไง
ถ้าเราฟังธรรมขึ้นมาแล้วเอาสิ่งนี้แก้ไขเรา ถ้าแก้ไขพลกแพลงของเรา เห็นไหม นี่เปลี่ยน
โปรแกรมได้ เปลี่ยนความคิดเจตนาได้ มันเปลี่ยนความรู้สึกของเรา มันเปลี่ยนทัศนคติไง
ถ้าเราเปลี่ยนทัศนคติเราจะใช้ชีวิตอย่างนี้ เราจะใช้ชีวิตอย่างนี้

นี่เราจะใช้ชีวิตอย่างนี้เพราะเราเห็นคุณเห็นโทษของมัน ถ้าเห็นคุณเห็นโทษนี้
ชีวิตอย่างนี้ เราทำอย่างนี้ นี่มันเปลี่ยนแปลงชีวิตเราเลยนะ ถ้าเปลี่ยนแปลงชีวิตได้เราทำ
ได้ อันนี้มันจะเป็นประโยชน์กับเรา

นี่พูดถึงว่าน้ำตื้น น้ำลึก.. บุญกุศลเราทำมาแล้วเพราะเหตุนี้ เหตุทำบุญกุศลมาเพื่อ
เราเพื่อประโยชน์กับเรา ถ้าบุญกุศลเพื่อประโยชน์กับเรา เราจะเห็นผลนะ ทำไปข้างหน้า
นี่จะเห็นผล เวลาปฏิบัติ เห็นไหม หลวงตาท่านบอกว่า ถ้าคนมีบุญ เวลาเกิดสิ่งใด
ประสบการณ์สิ่งใด มันจะผ่านวิกฤติ มันจะมีคนช่วยเหลือเจือจาน มันจะผ่านวิกฤตินั้น
ไปได้ แต่ถ้าเราถึงเวลาแล้วเราเจอวิกฤติ เราผ่านสิ่งนั้นไม่ได้เพราะเราสร้างมาอย่างนั้น

นี่มันจะเห็นของมัน จะรู้ของมัน จะเข้าใจได้ ถ้าอันนี้เป็นเรื่องของบุญกุศล จะทำ
ให้เราเข้าไปสู่สังขารถ้าเราตั้งใจของเรา อันนี้เป็นความจริงอันหนึ่ง.. นี่เป็นการปู
พื้นฐานนะ ต่อไปจะเข้าปัญหาเลย

ถาม : อะไรคือความแตกต่างของการปฏิบัติที่ทำให้ได้ฌานกับสมาธิครับ เพื่อที่ผู้
ปฏิบัติจะได้ปฏิบัติที่ถูกต้องครับ

หลวงพ่ : เราจะบอกอย่างนี้ก่อนเราจะปูพื้นฐาน.. คำว่าฌานนะ นี้คำว่าฌาน เห็น
ไหม ฌาน ๘ ฌาน ๖ ฌาน ๔ ฌาน ๖ ฌาน ๘ ที่ว่าพระพุทธเจ้าไปทดสอบ ไปลองกับ
อาหารดาบส ตอนนั้นยังไม่มีศาสนา.. ถ้าไม่มีศาสนา การทำสมาธิแบบโลกๆ นี่คือฌาน

คือสมาธินี้ พอมีสมาธิขึ้นมาแล้ว เรามีสมาธิขึ้นมา พอทำสมาธิขึ้นมามันเป็นสมาธิส่งออก

ฉะนั้นคำว่าฌาน เห็นไหม นี่กสิณ ! กสิณคือการเพ่ง ถ้าการเพ่ง นี่เวลาเพ่งเห็น เป็นภาพสีเขียว กสิณขาว กสิณเขียว กสิณแดง กสิณไฟ เพ่งดวงอาทิตย์ นี่เวลาเพ่งดวงอาทิตย์ขึ้นมาจิตมันมหัศจรรย์.. พอจิตมหัศจรรย์นะ พอจิตมหัศจรรย์เพราะจิตมันสงบได้ คูสิดวงอาทิตย์นี้เราขยายได้ เราดึงได้เลยละ แต่ดวงอาทิตย์ก็คือดวงอาทิตย์นี้แหละแต่เราดึงได้เลย

เรื่องฌานนี่นะ เรื่องฌานเพราะมันเป็นเรื่องของฌาน เห็นไหม แสง.. เวลาเกิดเป็นภาพ กสิณเขียว สีเขียว ให้สีเขียวขยายให้สีมันแตกต่าง นี่เพราะตอนนั้นยังไม่มีพุทธศาสนา พอไม่มีศาสนา เรื่องฌานนี้เป็นเรื่องพื้นฐาน ฤๅษีชีไพรทำสมาธินี้เขาทำฌาน เพราะถ้าเขาเป็นสมาธิ สมาธิก็คือสมาธิ เขาจะได้ผลอะไร

ฉะนั้นฤๅษีชีไพรสมัยพุทธกาลเขาจะรู้อารยะจิตนะ ฤๅษีชีไพรสมัยพุทธกาลจะหาเห็นเดินฟ้าได้ นี่เพราะอะไร นั่นคือเรื่องของฌาน ฌานคืออภิญา อภิญาคือเรื่องของระดับโลก มันไม่ใช่อริยสังขเลย ไม่เกี่ยวกับอริยสังขเลย ฉะนั้นพอไม่เกี่ยวกับอริยสังข เพราะมันเป็นไสยศาสตร์ มันก็จะเป็นไสยศาสตร์ เหมือนไสยศาสตร์เพราะมันเป็นกำลังของจิตใจ

คูสิเวลาคนร่างกายแข็งแรง คนร่างกายอ่อนแอเราเห็นได้ใช่ไหม แต่ถ้าจิตเข้มแข็ง จิตอ่อนแอ จิตอ่อนแอคือว่าจิตไม่มีสติ จิตไม่มีกำลัง ทำฌานฌานมันจะเกิดได้อย่างไร ฌานมันก็ไม่มั่นคง แต่จิตของคนเข้มแข็ง เขาเพ่งของเขาเขาทำของเขา นี่มันเข้มแข็งของเขา พอเข้มแข็งของเขา พอเข้มแข็งขึ้นมาปุ้บฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน.. อากาสนัญจายตนะ วิญญาณัญจายตนะ เนวสัญญานาสัญญายตนะ เห็นไหม ความเป็นสมาบัติ ๘ เขาทำได้อย่างไร สมาบัติ ๘ เทียบได้อย่างไร

อ้าว.. ถ้ามันเทียบไม่ได้ทำไมเจ้าชายสิทธัตถะไปเรียนกับอาจารย์ดาบส อาจารย์ดาบสบอกได้สมาบัติ ๘ เหมือนเรา ถ้าสมาบัติ ๘ เอาอะไรเทียบกันว่าสมาบัติ ๘ สมาบัติ ๘ คือฌาน เห็นไหม นี่รูปฌาน อรูปฌาน ! รูปฌาน อรูปฌาน บอกรูปฌานเป็น

อย่างไร รูปฌานนี้ดูดีกำหนด วิตกวิจารณ์ ปีติ สุข.. วิตกวิจารณ์อะไรก็ได้ วิตก วิจารณ์ ปีติ สุข
เอกัคคตารมณ

วิตกวิจารณ์นี้ปฐมฌาน.. ปฐมฌาน จิตมั่นควบคุมได้แล้ว จิตมั่นควบคุมนี้ปฐมฌาน
! ทุติยฌาน เวลาเกิดขึ้นเป็นทุติยฌาน วิตก วิจารณ์ ปีติ ! ปีติ เห็นใหม่ นี้ปฐมฌาน ทุติยฌาน
จตุตถฌาน

ปฐมฌาน ! ปฐมฌาน ทุติยฌาน จตุตถฌาน นี้ฌานที่ ๓ พอฌานที่ ๓ วิตก วิจารณ์ ปีติ
สุข นี้มันขึ้นไป แล้วจตุตถฌานนี้ฌาน ๔ ฌาน ๔ เป็นอย่างไรเวลาเกิดฌาน ๔ พอเกิดฌาน
๔ เราจะบอกว่าฌาน ๑ ๒ ๓ ๔ นี้มันมีการพัฒนา เห็นใหม่ มัน ๑ ๒ ๓ ๔ นี้มันไปของ
มัน

ฉะนั้นฌาน ๑ ฌาน ๒ ฌาน ๓ ฌาน ๔ พอฌาน ๔ นี้รูปฌาน แล้วเอารูปฌาน พอ
เป็นฌาน ๔ แล้วเกิดรูปฌานเพื่ออะไร รูปฌานกำหนดอากาษ อากาษมันจะว่างหมดเลย
ทุกอย่างว่างหมดเลย นี้พออากาศอันญายตนะ วิญญาณ์ญายตนะ อากิญจัญญายตนะ
เนวสัญญานาสัญญายตนะ

เราถึงบอกนี้สมาบัติ ๘ แล้วเขาบอกนิโรธสมาบัติ เขาก็สมาบัติอีก ถ้านี้ว่านิโรธ
สมาบัติพูดถึงพระอนาคาเท่านั้นถึงเข้าได้ พอพระอนาคาเข้าได้ทุกคนก็บอกว่าเข้านิโรธ
สมาบัติ มันก็บอกกันหลายๆ ใจว่าใครเข้านิโรธสมาบัติไปคนนั้นเป็นพระอนาคา แล้ว
สมาบัติเอาอะไรยืนยัน เอาฌานอะไรมายืนยันกัน.. พวกกันไปเฉยๆ ! มันไม่มีใครพิสูจน์
ใจ แต่ถ้ามันพูดจริงนี้ฌานเป็นอย่างไร ฌานเป็นอย่างไร

ฉะนั้นสิ่งที่คำว่าฌาน.. ผู้ที่ทำได้จริงนะ ผู้ที่ทำได้จริงมี ! ครูบาอาจารย์เราทำได้
จริงมี เพราะของอย่างนี้มันเป็นเรื่องอย่างเช่นทางวิชาการก็แล้วแต่ ทุกอย่างเราก็อยาก
พิสูจน์ใจใหม่ ทีนี้ครูบาอาจารย์เรา ถ้าปฏิบัติไปนี่ก็อยากพิสูจน์ว่าอะไรมันเป็นอะไร มัน
ต้องพิสูจน์ ถ้าครูบาอาจารย์พิสูจน์สิ่งนี้แล้ว ได้ทำแล้ว ได้เข้าใจแล้ว ถึงเวลาลูกศิษย์ลูก
หา ถึงเวลาปฏิบัติ มันถึงจะได้รู้ว่าอะไรเป็นฌานอะไรไม่เป็นฌาน อะไรเป็นสมาธิอะไร
ไม่เป็นสมาธิ.. มันมีแต่ในตำรา ในพระไตรปิฎกก็มี แล้วเราจะเป็นอาจารย์คน แล้วคนนี้
มันหลากหลายวิธีการที่มันปฏิบัติมา แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าใครเป็นฌานไม่เป็นฌาน

ฉะนั้นสิ่งที่ว่าเป็นฉาน.. คำว่าฉาน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านก็สอนไปอีกอย่างหนึ่ง เห็นไหม คำว่าฉานนี้เราจะบอกว่าเป็นก่อนพุทธกาล พอมาสมัยพุทธกาลก็ยังมิ ก่อนพุทธกาลกับหลังพุทธกาลไม่แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกันตรงไหน ไม่แตกต่างกัน ถ้าที่ไหนพุทธศาสนาไม่ได้เผยแผ่เข้าไป ถ้าพุทธศาสนาไม่เผยแผ่เข้าไป ในชุมชนนั้นเขาก็ปฏิบัติของเขา.. ศาสนาแรกของโลกคือศาสนาถือผี ทุกคนกลัวผี ปู่ ย่า ตา ยาย ทุกคนกลัวผีหมด ที่นี้ศาสนาแรกก็คือศาสนาถือผี ดูอย่างในยุโรปก็กลัวผีกันหมด ไม่มีที่ไหนที่ไม่ถือผี เพราะอะไร เพราะถือเรื่องจิตวิญญาณ

ศาสนาที่ไม่มีพุทธศาสนา ไม่มีศาสนาใด ศาสนาแรกของโลกคือศาสนาผี พอศาสนาผีขึ้นมาแล้ว นี่พอถ้าศาสนาพุทธไม่ได้เผยแผ่เข้าไป ศาสนาผี พวกฤๅษีชีไพร คนที่เขาทำของเขา ใครที่มีจิตใจเข้มแข็ง ใครที่มีหลักต่างๆ ได้ เขาก็ทำฉานได้ ที่นี้ทำฉานได้ เราบอกว่าสิ่งที่พุทธศาสนาไม่เข้าไปในชุมชนไหน ชุมชนนั้นเขาก็ทำฉานกัน ทำสมาธิกัน แต่พอมันไม่มีศาสนา แต่เวลามาคุยกัน เวลาสื่อสารกันเขาก็สื่อสารกันว่าพุทธศาสนาสอนอย่างนี้ ศีล สมาธิ ปัญญา.. เราก็มองเข้าไป เราเข้าใจว่าสมาธิก็คือฉาน ฉานก็คือสมาธิ

ฉะนั้นเวลาปฏิบัตินะ เวลาเราปฏิบัติ คำว่าฉานนี้เขาเพ่ง ! เขาเพ่ง เห็นไหม คำว่าเพ่ง เพ่งกสิณ เขาจะเขียนเป็นสี่แล้วก็เอารูปกลมใส่ เพ่งสีเขียว สีขาว สีแดง เขาเพ่งของเขา นี่เขาเพ่งของเขาเขาถึงเป็นฉาน พอเขาเป็นฉานมันมีกำลังนะ แล้วเขามีฉาน แล้วฉาน ๑ ฉาน ๒ ฉาน ๓ ฉาน ๔ มันแตกต่างกันอย่างไร อ้าว.. มันแตกต่างกันอย่างไร

นี่ไงเราบอกว่ามันพัฒนามันไปของมันอย่างนี้ เห็นไหม ฉานมันถึงส่งออก พอฉานส่งออกแล้วฉานมีกำลังด้วย ฤๅษีชีไพรเขาถึงเหาะเหินเดินฟ้าได้ คูสิคูเทวทัต เทวทัตได้ฉานสมาบัติ นี่เป็นโลกียฉาน แล้วฉานสมาบัติ.. เพราะเทวทัตตอนที่พระเป็นพระก็เป็นมนุษย์ ฤๅษีชีไพรที่เขาปฏิบัติ เขาไม่ได้บวชพระเขาก็เป็นมนุษย์ เขาก็ทำได้เหมือนกัน

เทวทัตนี้แปลงกายได้ เห็นไหม แปลงเป็นงูเป็นต่างๆ ขึ้นไปสู่ชาติศัตรู นั่นละ ! นั่นละฤทธิ์ของฉานทั้งนั้น นั่นละฉานโลกีย์ ! ฉานโลกีย์นี่อภิญญา อภิญญาเพราะคำว่าฉาน ฉานนั่นคำว่าฉานเพราะมันไม่ได้อยู่ในกรอบของพุทธศาสนาไง พระพุทธเจ้าถึงได้วางตรงนี้ได้

เราจะบอกว่านี่ก่อนพุทธกาล หลังพุทธกาลกับก่อนพุทธกาลมันก็คืออันเดียวกัน นั่นแหละ อันเดียวกันคือความเชื่อของคน จิตใจที่เชื่อมั่นอันเดียวกัน แต่พอเรามีพุทธศาสนาปั๊บเรามีกรอบแล้ว เพราะพุทธศาสนาเวลามีกรอบนะ กรอบคือศีล นี่มันต่างกันแล้ว.. ศีล สมาธิ ปัญญา !

ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา เริ่มต้นนี้เพราะกรรมฐาน ๔๐ ห้องของพระพุทธเจ้าไง นี่พอคุณนะเขาบอกว่าพระพุทธเจ้าก็ไม่ได้กำหนดพุทโธ พวกเรากำหนดพุทโธ แล้วพระพุทธเจ้าก็ไม่ได้กำหนดพุทโธ คือว่าไม่ได้ทำตามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าจะกำหนดพุทโธอะไร พุทโธยังไม่มีใครจะกำหนดล่ะ พระพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้จะเอาพุทโธมาจากไหนล่ะ พระพุทธเจ้าก็กำหนดอานาปานสติไง เพราะตอนนั้นฤทธิชัยไพรเขาทำมานกันอยู่ เขาทำสมาธิกันอยู่ แต่สมาธิของเขาเพราะเขาไม่มีवासนา

เขาไม่ได้ทำบุญมาซะใหม่ ไม่ได้ทำบุญก็อย่างที่เรารู้เมื่อก็นี้ ถ้าเรามีอำนาจวาสนาบารมีเราจะเฉลียวใจ นี่เราจะเฉลียวใจน้ำเต้าน้ำลึกลับมันจะเกิดปัญญา มันจะเปลี่ยนแปลงอุดมคติ เปลี่ยนแปลงถึงชีวิตเลย ฉะนั้นโดยพื้นฐาน โดยพื้นฐานของคนมันไม่มีมุมมองอย่างนี้ ถ้าไม่มีมุมมองอย่างนี้ปั๊บ พอจิตมันสงบ จิตมันทำสมาธิสมาบัติได้มันเป็นผู้วิเศษนะ คูสนิ่งกันอยู่นี่ คนหนึ่งนั่งธรรมดา อีกคนหนึ่งนั่งมองทะเลไปเลยอย่างนี้ เวลาออกไปนี่ฟ้าไม่มีนะ มองเห็นภูเขาไปเลยอย่างนี้เราแตกต่างจากคนอื่นหรือยัง เราแตกต่างแล้ว พอแตกต่างนี้เราดีกว่าเขาหรือยัง โอ้โฮ.. สุขขอบฟ้าเลย

เราจะดีกว่าเขา เราจะตาทิพย์ เราจะหูทิพย์ เป็นผู้วิเศษแล้ว เป็นผู้วิเศษมันถือตัวแล้ว พอมันถือตัวมันเก่งแล้ว พอถือตัวเก่งปั๊บมันจะทำนั่นทำนี่ให้คนอื่นแล้ว คนอื่นมีปัญหามาหาเราแล้ว เราจะคู่นั่นคู่นี้ให้.. นี่ไงมันคิดในโลกลง มันคิดมานของตัวเอง ใจ มันคิดความเห็นว่ามีคุณสมบัติขึ้นมา แล้วเราก็ติดคุณสมบัติของเราเอง เราคิดว่าคุณสมบัติอันนี้มันเป็นประโยชน์ไง แล้วก็ว่าคุณสมบัติอันนี้ผู้วิเศษ ที่นี้ผู้วิเศษพระพุทธเจ้าก็ไปทำอยู่กับเขาเหมือนกัน แต่พระพุทธเจ้าบอกมันไม่ใช่

เราจะวิเศษหรือไม่วิเศษเราก็ทุกชั้นนะ เราจะวิเศษหรือไม่วิเศษเราก็ต้องตาย นี่พระพุทธเจ้าถึงทั้งหมด ละหมด วางหมด ที่นี้พอทั้งหมดละหมดปั๊บ นี่เรื่องฉานโลกีย์มันถึงเป็นไสยศาสตร์ มันถึงเป็นเรื่องโลกซะใหม่ ที่นี้พอเราปฏิบัติปั๊บ สิ่งนี้มันมีมาแล้วทุกคนรู้ได้ เพราะคูเดียวนี้คุณไสยๆ ก็ยังมี ทุกอย่างก็ยังมี ที่นี้พอเราทำพุทโธ พุทโธนี้เขา

เข้าใจผิดใจ เขาเข้าใจว่าฉานกับสมาธิเป็นอันเดียวกันไง เขาถึงบอกว่าผู้ที่ทำพุทโธ พุทโธ มันก็เป็นฉาน โลกีย์ มันก็เป็นฉานสมาบัติ

ไม่ใช่ ! ไม่ใช่ ! ฉานคือการเพ่ง พอการเพ่งนี่ปฐมฉาน ทุติยฉาน ตติยฉานมันสูงต่ำได้ เห็นไหม สูงต่ำได้ใช่ไหม ปฐมฉาน ทุติยฉาน จตุตถฉาน นี่มันพัฒนาขึ้นมา สมาธิมันลึกขึ้นมาเพราะมันเพ่งๆๆๆ พอมีสมาธิขึ้นมาก็มีกำลัง มีกำลังมันก็ส่งออก มีกำลังมันก็เป็นไปแล้ว แต่พอพุทโธ พุทโธมันไม่ได้เพ่งไง มันไม่ได้เพ่ง พุทโธไม่ได้เพ่ง

พุทโธ พุทโธ เห็นไหม นี่ธรรมชาติมันส่งออกเข้าเพ่ง เพ่งด้วยความเห็นของเขา นี่จิตมันส่งมาที่ตา ตาเราก็เพ่ง เพ่งให้สงบให้มันมีกำลังของมัน.. แต่พุทโธ พุทโธมันไปสงบที่จิต เราไปสงบที่จิต เราพุทโธ พุทโธ พุทโธ จนพุทโธไม่ได้ เห็นไหม พุทโธ พุทโธ พุทโธ เราพุทโธเพราะว่าเวลามันจะเพ่งแต่เราไม่ได้เพ่ง เราใช้ความคิด พอความคิดขึ้นมา มันจะส่งออกไป แล้วเราคิดพุทโธแทน

พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ.. พุทโธ พุทโธ พอจิตมันไม่ไป ตัวมันเองมันเข้ามาอยู่ที่ตัวมันเอง พอเข้ามาอยู่ที่ตัวมันเอง เห็นไหม เข้ามาอยู่ที่ตัวมันเอง ตัวมันเองก็ทรงตัวได้ พอทรงตัวได้นี้สัมมาสมาธิ นี่ไง.. แต่ถ้าฉาน ฉานมันเพ่งออกไปแล้วมันมีกำลังของมัน.. มีกำลังของมัน ! แล้วเวลาเข้าสมาบัติ ๘ เห็นไหม ปฐมฉาน ทุติยฉาน ตติยฉาน อากาสนัญญาตนะเข้าออกๆ

นี่เวลาเดินเข้าตั้งแต่ปฐมฉานถึงเนวสัญญานาสัญญาตนะแล้วถอยกลับ ถอยกลับแล้วเข้า ถอยกลับแล้วเข้ากำลังมันจะเพิ่มขึ้น พอเพิ่มขึ้นนะอยากรู้อะไรล่ะ อยากรู้อะไร มันไปได้หมดแหละ จะไปไหนมันไปได้หมดเลย แต่ตัวเองโง่ฉิบหายเลย ใช้อัตว์ที่เข้าฉานนี่โคตร โง่เลย เพราะมันรู้แต่ผลของวิญญูะไง มันรู้มันเห็นสิ่งที่มีแล้วไง

โยมมหัศจรรย์ใหม่โยมจะไปอเมริกา ไปอังกฤษ นี่มหัศจรรย์ใหม่ ก็ไปดูบ้านเมืองเขาแล้วก็กลับมาห้ศจรรย์ตรงไหน นี่ไปเที่ยวรอบโลกเลย วนก็รอบก็ได้ ตอนนี้จะไปเที่ยวดาวอังคารกันอยู่.. ฉานโลกีย์มันเป็นอย่างนั้น ! มันไปรู้ไปเห็นเรื่องของวิญญูะไง ไปรู้ไปเห็นต่างๆ แต่มันโง่กว่าดู ตัวมันโคตรโง่เลย !

พระพุทธเจ้าถึงไม่เอา   พระพุทธเจ้าไม่เอาตรงนี้   พอพระพุทธเจ้าไม่เอา พระพุทธเจ้าถึงพุทโธ พุทโธกลับมา เห็นไหม พุทโธ พุทโธ พุทโธนี่จิตมันสงบตัวมัน

มันไม่ไปดูเขา มันไม่ไปเที่ยวรอบโลก เพราะจิตมันสงบ มันอึดตัวมัน มันไม่เที่ยวรอบโลก มันจะเข้ามาทำลายตัวมัน.. พอมันไม่ไปเที่ยวรอบโลก จิตออกวิปัสสนา มันจะมาแก้ไขที่ตัวมันไง พวกมิถานนี่นะ มิถานนี่มีความเก่งมาก มีความอหิงสา มีความเป็นผู้วิเศษมาก แต่โง่กับตัวเอง เห็นใหม่ โง่กับจิตของตัวเอง เพราะมันถือตัวไข้ใหม่ ถือตัวว่าตัวเองเป็นผู้วิเศษ ถือตัวว่ารู้นะ

ฉะนั้นนี่เขาบอกว่าเข้าฌานสมาบัติแล้วนะ ถ้าออกมาวิปัสสนาทีเดียวมันจะเป็นพระอรหันต์เลย.. เขาสอนกันไว้ ถ้าเข้าฌานสมาบัติโดยความคล่องตัวมาก แล้วจิตนี้มันพิจารณาอริยสัจ ๔ พิจารณาสติปัญญา ๔ แค่วงเวียนมากแหลก เป็นพระอรหันต์เลยจริงใหม่.. จริง ! แต่มันมาได้หรือ เพราะมันโง่กับตัวมันเอง คนมันควบคุมตัวเองไม่ได้มันจะได้ใหม่ แต่ในเวลาพูดนี้เขาพูดได้ คนพูดเพราะอะไร เพราะคนพูดมันไม่เคยเข้า มันไม่เคยเข้าไปสัมผัส

คนที่เข้าไปสัมผัสอย่างนี้สำคัญตนว่าผิด จะสำคัญตนผิดทันทีเลย เพราะว่าจิตมันเป็นฌานสมาบัติ มันสำคัญตนว่ามันรู้แล้ว นี่ใจเขาเรียกว่าติด นี่การภาวนาติด ครูบาอาจารย์ท่านถึงหวังตรงนี้มากใจ เพราะว่ามันงันอยู่นี่นะ นั่งกันอยู่นี่ถ้าเรามีเงิน คนมีเงินนั่งอยู่แล้วเงินนี้อู้สู.. ถมเต็มตัวเลยนะ เราจะแตกต่างจากคนอื่นใหม่ คนอื่นนั่งปกติเลยเรานั่งนี้เงินถมเราเต็มตัวเลย โอ้อโฮ.. ภูก็แปลกกว่าเขาเนาะ ภูเก่งกว่าเขาเพราะเงินภูเต็มตัวเลย

คนได้ฌานสมาบัติเป็นอย่างนั้น มันจะทึฐิ มันจะว่ามันดีกว่าเขา พอมันดีกว่าเขา มันจะไปทำอะไร เราถึงบอกว่ามันได้ฌานสมาบัติแต่มันโคตรโง่เลย ! แต่สัมมาสมาธิแตกต่าง สัมมาสมาธินี้เพราะเรากำหนดพุทโธ พุทโธ พุทโธ เห็นใหม่ พอจิตมันเป็น จิตมันเป็นนี่คูสิเราเป็นเราหิถตัวเองเจ็บใหม่ ถามสิถองหิถตัวเองว่าเจ็บใหม่ ลองสัมผัสตัวเองสัมผัสได้ใหม่ เราสู้สิถตัวใหม่ เราสู้สิถตัว

นี่ใจสัมมาสมาธิเราสู้สิถตัวเรา เราเป็นเรา เรามีความรู้สิถเรา ผิดชอบชั่วดีเราสู้ เราสู้ว่าเราผิดชอบชั่วดีเราเป็นอย่างไร แล้วเราจะแก้ไขเรา ถ้าแก้ไขเรา นี่พระพุทธเจ้าสอนตรงนี้ใจ เพราะพระพุทธเจ้าทำตรงนี้มา พระพุทธเจ้าไปเข้าฌานสมาบัติกับอาหารคาวรสอุทกคาวสได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ เพราะอาหารคาวสว่ามีความรู้เสมอเรา มีทุกอย่างพระพุทธเจ้าไม่เอา

แล้วตรงนี้ ! ตรงนี้ ! ตรงนี้คนแบ่งไม่ถูก คนแบ่งว่าจะอะไรเป็นสมาธิอะไรเป็นฌาน แต่ ! แต่พอเวลาเราพูดนะ พอเวลาคนมาถามเรื่องสมาธิ ฌาน เราว่าใช้แทนกัน ฌานก็คือ ฌาน สมาธิก็คือสมาธิ แต่เวลาเราทำความสงบของใจ เพราะจิตใจ จริตนิสัยของเรานั้นมันเป็นอย่างไรรูป ถ้ามันเป็นตรงกับจริตนิสัยมันจะทำให้ง่าย ทำให้ไปแล้วทำให้ก่อน ถ้าทำให้ไปแล้วนะจิตมันเริ่มตั้ง จิตมันเริ่มมีสติปัญญาเราก็อยกแก๊วกัน นี้ถ้าคนเป็นแล้วมันแก๊วใจได้

ฉะนั้นคนไม่เป็นบอกว่าถ้ากำหนดพุทโธ ทำสมถะแล้วเป็นฌานหมด ตัวแข็ง ตัวทื่อ นี่มันไม่ใช่หรือ บอกว่าตัวแข็ง ตัวทื่อนะ เวลาเราปฏิบัติไปแล้วมันมีอาการ คนจะสั้น จะไหว จะโยกจะคลอนนี้มีทุกคนแหละ ทุกคนนะกินน้ำหรือกินข้าวก็แล้วแต่ น้ำหรือข้าวผ่านลำคอเข้าไปเราไม่รู้จักรสใหม่.. แน่นอน ทุกคนมันต้องมีรส น้ำก็มีรส ฉะนั้นน้ำผ่านลำคอเข้าไปเราต้องรู้ว่า โอ้โฮ.. น้ำเราเย็นชื่นใจ

จิต ! จิตมันเริ่มจะสงบตัวมา รสของธรรม รสของสมาธิธรรมมันต้องรู้ พอมันรู้ที่มันมีอาการของมัน แล้วมันแปลตรงไหนล่ะ มันเป็นอย่างไร มันเสียหายตรงไหน อะไร มันเสียหาย.. เอ็งต่างหากไม่เคยกินข้าวกินน้ำเลย เอ็งไม่เคยได้รับรสเลย แล้วเอ็งก็ 모르เรื่องอะไรเลย แต่เราพุทโธ พุทโธนี่จิตเราจะเริ่มรู้บ้างว่ามันผิดตรงไหน ! มันผิดอะไร !

คนเราไม่กินข้าวกินน้ำมันอยู่ได้ไหม จิตใจถ้าไม่เข้าสู่สมาธิ ไม่เข้าสู่อย่างนี้มันจะเป็นสมาธิได้อย่างไร นี่ใจคนไม่เคยปฏิบัติ คนไม่รู้จักสมาธิก็บอกว่าสมาธิไม่จำเป็น สมถะไม่จำเป็น นี่สติปัญญา ๔ เลย ปัญญาเลย

สติปัญญา ๔ จอมปลอม ! สติปัญญา ๔ ไม่มี อันนั้นเป็นทฤษฎี เป็นทฤษฎี เป็นทางวิชาการ ไม่มีตัวจริง ตัวจริงต้องเกิดที่จิต จิตจะสงบก่อน คุณเขียนสมาธิ เขียนมรรค ผลอยู่ในพระไตรปิฎกนี่มันมีข้อเท็จจริงไหม มีตัวจริงไหม เป็นตำราหมดเลย.. แต่ถ้ามันเป็นมันเป็นที่จิต สมาธิก็จิตเป็น ! วิปัสสนาก็จิตเป็น ถ้าจิตมันสงบแล้วนะ แล้วมันออกเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นั่นถึงจะเป็นสติปัญญา ๔ แล้วเวลาเห็นนี่ขนพองสยองเกล้า เวลามันเห็นมันสะเทือนหัวใจ อันนี้ต่างหากเป็นสติปัญญา ๔ จริง โอ้สติปัญญา ๔ วาดภาพคิดกันไปเอง มันไม่มีหรือ

เราจะบอกว่าเรื่องฌานนะกับเรื่องสมาธิ นี่มันมีความเห็นผิด แล้วเขาก็ไปบอกว่าสมาธิคือฌาน ฌานคือสมาธิไง ถ้าใครเข้าไปทำสมาธิแล้วจะเป็นฌานเป็นอะไร มันก็ว่า

กันไป แต่ทีนี้เพียงแต่ว่า นี่พูดถึงตามข้อเท็จจริงเรื่องสมาธิกับฌานเลย.. แต่อันนี้ยกไว้เรื่องฌานสมาธิอันนี้ยกไว้ เอาพวกเรานี้ พวกเราที่ปฏิบัติเนี่ย

มันจะเป็นสมาธิหรือมันเป็นฌานนี้มันอยู่ที่ความสงบ ถ้าเป็นฌาน จิตมันก็ต้องเพ่งนิ่ง จิตก็ต้องเพ่งนิ่งใช่ไหม ถ้าเราไม่นิ่ง เราไม่เพ่ง นี่จิตมันไม่นิ่งมันจะเป็นฌานได้ไหม ถ้ามันนิ่งมันก็เป็นฌาน.. แต่ถ้าเป็นฌาน ถ้าเรามีสติ เห็นไหม เรามีสติ อย่างที่ว่าหยิกเล็บก็เจ็บเนื้อ หยิกตัวเองให้รู้สึกตัว นี่เราไม่ให้มันออกไปข้างนอก เราตั้งสติของเรา.. เราตั้งสติของเรา พอมันสงบเข้ามามันก็สงบมาสู่เรา คือว่าเราจะแก้ไขได้ไง เราจะทำให้มันเป็นสมาธิได้ว่าอย่างนั้นเถอะ เราจะทำให้เป็นสมาธิ เราจะไม่คั่นคั่นไปกับมัน

ฉะนั้นสมาธิกับฌานไม่ต้องไปกังวลใจ กังวลแต่ว่าในยามข้าวเรามีอาหารหรือเปล่ากังวลตรงนี้ กังวลว่าในยามข้าวเรามีอาหารหรือเปล่า คือเราทำแล้วจิตเราสงบหรือเปล่า เป็นสมาธิหรือเป็นฌาน เดี่ยวเรารู้ ! เดี่ยวเรารู้.. ถ้าในยามข้าวเรามีอาหารไง ถ้าเราทำพุทธโศกก็ได้ ปัญญาอบรมสมาธิก็ได้ หรือใช้เพ่งอะไรก็ได้ ขอให้ในยามข้าวเรามีมันมีข้าว ถ้ามันเป็นข้าวฟ่าง ถ้ามันเป็นมันสำปะหลัง มันจะเป็นอาหารอะไรก็ได้แล้วแต่ เราก็กินพลิกแพลงทำเป็นอาหารเราได้

จะเป็นฌานหรือไม่เป็นฌานเราไม่วิตกกังวลตรงนี้นะ เราไม่เห็นตรงนี้ว่ามันจะเป็นความผิดความถูก เราไม่เห็นว่าเป็นฌานหรือเป็นสมาธิมันจะผิดหรือจะถูกอย่างไรหรอก แต่ถ้าทำความสงบของใจมันต้องมีผลอย่างนี้ ทีนี้เพียงแต่ว่าที่มันเป็นปัญหาเกิดขึ้นมาเขาจะบอกว่า พุทธโศกแล้วมันเป็นฌาน พุทธโศกแล้ว..

นี่ไงเราถึงได้พูดตรงนี้ออกมาให้เห็นความชัดเจนว่าสมาธิกับฌานมันแตกต่างกันอย่างไร ทีนี้สมาธิกับฌานมันแตกต่างกัน มันก็เหมือนวัตถุดิบ เราจะทำอาหาร อาหารนี้มันมาจากอะไรล่ะ เรามาจากข้าวเจ้าหรือมาจากข้าวสาลี ข้าวสาลีเขาทำขนมปัง ข้าวสาลีเขาก็ทำอาหารได้ ข้าวเจ้าก็ทำอาหารได้

ฌานนะถ้าเราพลิกแพลงให้มันถูกต้องมีสติปัญญา มันก็เอาเข้ามาสู่การวิปัสสนาได้ ถ้าเรารู้มันนะ มันจะเป็นอะไรที่มาทำเป็นอาหารมันทำได้ทั้งนั้นแหละ เพียงแต่ว่าเวลาเขาชี้ชัดไปว่าฌานมันผิด ฌานมันไม่ดี ทุกอย่างไม่ดี แล้วพอพุทธโศกแล้วก็จะผลัดเข้าไปสู่ฌานด้วยนะ จะผลัดสมาธิเข้าไปฌาน มึงเป็นฌานไปเถอะ พยายามจะบังคับให้เรา

เป็นฉาน.. ไม่เป็น เพราะเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว แล้ววาง
กรรมฐานไว้ ๔๐ ห้อง

“พุทธานุสติ ชัมมานุสติ สังฆานุสติ มรณานุสติ”

คำว่าอนุสติ เห็นใหม่ นี่มันเป็นสติแล้ว มันเป็นที่เรื่องของใจเราแล้ว นี่ถ้อยข้ามข้าม
เรามีอาหารแล้ว ข้ามข้ามเรามีอาหารใส่ข้ามข้ามเราแล้ว มันจะผิดหรือถูกเดี๋ยวเราแก้ไข
กันไป แล้วพอพระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว วางธรรมและวินัยไว้มันก็จะเป็ทฤษฎีอีก ที
นี้มายุคปัจจุบันเรามีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เรามีครูบาอาจารย์ของเราที่ปฏิบัติได้จริง
แล้ว.. คนจริง พุคจริง แล้วคนปฏิบัติไปท่านแก่เราจริงๆ นี่มันซึ่งใจมาก เราได้สัมผัสใจ
เราได้ทฤษฎีมา แล้วเรามีครูบาอาจารย์เราทำเป็นตัวอย่างมา แล้วครูบาอาจารย์นี้แก้ไขเรา
มา คอยควบคุมเรามา อันนี้ชั่ว

ฉะนั้นจะบอกว่าไม่ต้องไปวิตกว่าเป็นสมาธิหรือเป็นฉาน ไม่ต้องไป โอ้อโฮ.. ทำ
สงบมาแล้วว่าอันนี้เป็นสมาธินะ อ้าว.. อันนี้เป็นฉานนะ เออ.. สงบนี้มันแบ่งเป็นสองเลย
หรือ มันจะแบ่งใจไปไหนเป็นฉาน ก็เลยกลายเป็นประเด็นเป็นวิตกกังวลขึ้นมา

เราไม่ได้พูดให้วิตกกังวล เพียงแต่คนเข้าตากถาง คนเขาถูกตากถางพุทโธ ว่าทำ
พุทโธไปแล้วเป็นฉาน ทำพุทโธแล้วมันผิด นี่เราถึงพูดออกมา ถ้าไม่มีคนมาตากถาง ไม่
มีคนมาถูกตากถางในการกระทำของครูบาอาจารย์เรา เราก็คิดว่ามันใกล้เคียงกัน มันแก้ไขได้
มันเปลี่ยนแปลงได้ แต่พอเขาบอกว่ามันเป็นฉาน ไม่เลย ฉานเป็นอีกเรื่องหนึ่งเลย.. อันนี้
พูดถึงฉานนะ !

โอ๊ย.. ถ้าพูดเรื่องฉานเรื่องเดียวเดี๋ยวมันจะพรั่งนี้เข้าเลยละ (หัวเราะ) อันนี้ก็
เหมือนกัน คินะ

ถาม : เรียนหลวงพ่อก่อนที่เคารพ ขอทราบคำว่ารกรคสามัคคี หรืออริยมรรคสามัคคี
หมายความว่าอย่างไร

หลวงพ่อก่อน : นี่พอเวลาเราพูดถึงเรื่องฉาน พูดถึงเรื่องสมาธิ มันจะมาเรื่องมรรคสามัคคี..
มรรคสามัคคีนี้เราศึกษากันในชาวพุทธ มรรคสามัคคีคือการรวมตัว การรวมตัวของ
ศีล สมาธิ ปัญญา !

ความสมดุล ความสามัคคี เห็นใหม่ นี่มันมีอยู่ในธรรมจักรด้วย เวลาธรรมจักรนะ เวลาพระพุทธเจ้าสอน ทเวเม ภิกขเว ทางสองส่วนไม่ควรเสพ.. ทางสองส่วนไม่ควรเสพ มัชฌิมาปฏิปทา นี่มัชฌิมาปฏิปทา ความสมดุลของมรรคที่รวมตัว ถ้ามรรคที่รวมตัวนะ เวลาเราทำขึ้นมา เห็นใหม่ นี่ทางสองส่วนไม่ควรเสพ อตตกิลมณฺเอย โยค ทุกคนรู้ได้ กามสุขัลลิกานุโยค ไอ้ที่ว่าทำสะดวก ทำสบาย ทำง่ายๆ นั่นมันกามสุขัลลิกานุโยคทั้งหมดเลย มันไม่มีหรอก ! มันเป็นไปได้ไม่ได้หรอก แต่มันเป็นความชอบเป็นความพอใจของกิเลส มันเป็นพอใจเราก็เลยรวมเอาว่าอันนั้นเป็นทางสายกลาง

ทางสายกลาง.. นี่มันกามสุขัลลิกานุโยค อันนั้นเป็นการเสวยความสุข อันนั้นเป็นความพอใจ ทีนี้พอมรรคสามัคคี เห็นใหม่ มรรคสามัคคีนี้มันต้องมีสมาธิเป็นพื้นฐานเลย ละ.. มีสมาธิ มีสมาธิเป็นพื้นฐานแล้วมันออกใช้ปัญญา.. ถ้าออกใช้ปัญญา ถ้าออกใช้ปัญญาในสติปัญญา ๔ วิปัสสนาคือจิตที่สงบแล้ววิปัสสนาในสติปัญญา ๔ ถ้าวิปัสสนาในสติปัญญา ๔ นั่นคือวิปัสสนา

ผลของวิปัสสนาไง ! ผลของวิปัสสนา วิปัสสนานี้ถ้าไม่มีผลของสมณะ ไม่มีผลของสมาธิ วิปัสสนาไม่มี.. ไม่มีเพราะว่าจิตเรามันเป็นปุถุชน จิตเรามันเป็นสัญชาตญาณ จิตเรามันเป็นจิตอวิชชา พอจิตเป็นอวิชชา มันจะคิดธรรมะคิดต่างๆ มันก็คิดโดยกิเลส จิตเราเป็นกิเลส คิดเรื่องอะไรนี่เป็นกิเลสทั้งนั้นแหละ พอคิดเป็นกิเลสขึ้นมา มันก็เป็นโลกๆ มันไม่ลงมัชฌิมาปฏิปทาหรอก แต่พอจิตมันสงบ พอจิตสงบ นี่จิตสงบคือจิตเป็นกลาง จิตสงบคือมันไม่เอียงไปซ้ายและขวา ไม่เอียงเข้าข้างเรา ไม่เอียงเข้าข้างธรรมะ

อย่างพวกเรานี้เวลาปฏิบัติไป พอจิตมันวูบลงนะ โอ้โฮ.. พระอรหันต์ ! พระอรหันต์ ! พระอรหันต์ ! มันจะให้คะแนนตัวเอง ๕๐๐ คะแนน มันจะให้คะแนนตัวเองไว้ก่อนเลย นี่มันเอียงไง พอมันเอียงนี่มันเป็นไปได้ แต่ถ้าจิตมันสงบมามันเป็นกลาง นี่มันลำเอียงไม่ได้ ถ้ามันลำเอียงมันเป็นกลางไม่ได้ สมาธิไม่ลำเอียงข้างใคร สมาธิเป็นพื้นฐานของจิต

ถ้าจิตมันเป็นพื้นฐานมันเป็นสมาธิแล้ว พอเวลามันใช้ปัญญาออกไปในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม.. ถ้าในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม นี่พิจารณาบ่อยครั้งเข้า การพิจารณา การฝึกงานบ่อยครั้งเข้า มันจะเป็นตถังคปหาน มันยังไม่สามัคคี

ตทั้งคปหวนคือสมคุด สมคุดของคน เห็นใหม่ อย่างเช่นเรอสงสัยเรื่องนี้อยู่ เรอใช้ ปัญญาโคครวญสิ่งนี้ พอเข้าใจได้ อืม.. เข้าใจ มั่นก็หอยสงสัย หอยสงสัยจริงหรือเปลอ มั่นจริงหรือเปลอ มั่นเป็นสิ่งที่เรอคิดหรือเปลอ นี่มั่นยังไม่จริง พอไม่จริงแล้วเรอมา ทบทวน เฮ้ย.. ยังสงสัยอยู่ สงสัยอยู่ที่ใช้ปัญญาอิกรอบหนึ่ง ทีนี้พออิกรอบเข้าใจ เข้าใจก็ ปล่อย ปล่อยก็ยังสงสัยอยู่ เพราะมันสงสัยลึกๆ ใจ

คูสิเรอภวนอไปแล้วเรอบอกเรอบรรลुरुธรรมแล้ว ถอมตัวเองวอเรอสงสัยใหม่.. สงสัยวะ สงสัยนี้ใจ แต่เวลอมันพิจอรนอไปแล้วมันปล่อยนะ อู้ฮู.. พอเวลอมันปล่อยมัน ปล้อม เวลอมันปล่อยมันเต็มทีของมันนะ อู้ฮู.. ครวนนี้โชแน่อน ครวนนี้ปล่อยหมคเลนนะ อู้ฮู.. วอหมคเลนนะ พอถอมเวลอมันผ่านไปมันมีความสุขนะ นีเขอเรียกตทั้งคปหวน คือ การปล่อยวองชั่วครวน

การปล่อยวองเพราะมันปล่อย พอปล่อยแล้ว เวลอปล่อยมีความสุขใหม่.. สุข ! สุข ของสมาริก็สุขอยู่แล้ว แต่เวลาสุขของการวิปัสสนอนี่มั่นปล่อย วิปัสสนอมั่นปล่อย แล้ว พอมันปล่อยขึ้นมามันมีความสุขมอกวอ เพราะความสุข ถ้ามั่นเป็นความสงบนี้มัน สงบแล้วมีความสุข แต่เวลาใช้ปัญญอนี่มั่นสงบด้วย มันมีความสุขในความสงบด้วย แล้ว มีความสุขในการชำระความลึงเลสงสัย

เพราะมันสงสัยมันมีข้อมูลของมัน เวลอวิปัสสนอไปมันก็จะเออมอติแผ่ พอเออ มอติแผ่นี่มั่นก็ปล่อย พอมันปล่อย สมารินี่มั่นปล่อยความลึงเลสงสัย ปล่อยข้อมูลเดิมๆ ข้อมูลที่เรอเข้าใจคิด มั่นก็ยิ่งลึกซึ้งกวอ มั่นก็มีความสุขกวอ พอมันปล่อยขึ้นมา โอ้โฮ.. อัน นีพระอรหันต์แน่อนเลย พระอรหันต์แน่อนเลย แต่พอถอมเวลอมันผ่านไป เพราะ ตอนที่มันมีสติ มีสมาริ มีปัญญอนี่มั่นลึกซึ้ง พอลึกซึ้งมันพิจอรนอแล้วมันก็เห็นตามนั้น พอมันหมควงรอบไปจิตมันก็ออกมาเป็นปกติ พอออกมาเป็นปกติปั๊บบั่นก็เริ่มคิดแล้ว เริ่มทบทวนแล้ว สงสัยใหม่.. สงสัย สงสัย ถอจิตมันทบทวนนี้สงสัยตลอด

สงสัย.. นีใจตทั้งคปหวนผลเป็นอยองนี้มันเลยไม่วอไรรรคสมอคคิใจ มันไม่วอ ไรรรคสมอคคิเพราะวอมั่นยังไม่จบขบวนกรของมัน มันยังไม่รวมตัวของมัน ถอพอมัน รวมตัวของมัน เรอพิจอรนออยองนี้บ่อยครั้งเข้ามั่นก็ปล่อยอิกร ปล่อยอิกร มีความสุข ปล่อย บ่อยครั้งเข้ๆ พอมันรวมตัวเป็นมรรคสมอคคิ.. มันรวมตัว เห็นใหม่ มันรวมตัว มรรค

ญาณมันรวมตัว ฟ้าบ ! กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์.. ไม่ใช่สงสัย ! ไม่ใช่ความรู้ ไม่ใช่ความรู้.. ไม่ใช่ !

ความรู้เป็นความรู้ อันนี้เป็นความจริง ความจริงเพราะอะไร ความจริงเพราะมรรคญาณมันเข้ามาทำลาย พอทำลายหลวงตาท่านพูดเอง เวลาคุยกับจิตมันแยกออกจากกันไป มันเหมือนกับ ๓ ทวิปเลย มันจะเข้ามาต่อกันอีกไม่ได้เลย.. นี่ไงที่ว่าความเสถียรของมัน ความเป็นธรรมของมัน ความเป็นธรรมของมันต้องเกิดจากมรรคสามัคคีแล้วมรรคสามัคคีมีได้คนเดียว ! มีได้คนเดียว !

เพราะเวลาคนเดียวมันสมุจเฉท มันขาดไปแล้วมันกลับมาต่อกันอีกไม่ได้ นี่เป็นโศดาบันได้คนหนึ่ง เป็นสภิกทาภาได้คนหนึ่ง เป็นอนาคาได้คนหนึ่ง เป็นพระอรหันต์ได้คนหนึ่ง มีคนเดียวเท่านั้น แต่ก่อนหน้านั้นไม่จริง เพราะมันยังไม่หลายหน ตังคปหานนี่คือมันฝึก มันปล่อยๆ อันนั้นไม่ใช่หนสุดท้าย หนสุดท้ายคือมีคนเดียว ถ้าคนเดียวมันขาดไปมันจะไม่ทำอะไรอีกแล้ว มันจะกลับมาทำอีกไม่ได้เลย.. นี่มรรคสามัคคี !

นี่เขากล่าวว่าคำว่า “มรรคสามัคคีมันหมายความว่าอย่างไร หรืออริยมรรคสามัคคี”

อันนี้มันหลอกให้พูด มันหลอกให้อธิบาย.. มรรคสามัคคีมันเป็นอย่างไรมันเป็นอย่างที่อธิบายมา นี่มรรคสามัคคีนะ ที่นี้มันปฏิบัติไป ถ้าเราปฏิบัติไปเราจะรู้ได้ เราจะรู้ของเรานะ แล้วถ้ารู้แล้วเรามีครูบาอาจารย์ เขากล่าวได้เมื่อก่อนเขากล่าวเราบ่อยมาก เราใหม่ๆ นะ

“หลวงพ่อมั่นใจได้อย่างไรว่าครูบาอาจารย์ของหลวงพ่อนี้แน่นอน”

เราบอกแน่นอน ! แน่นอนเพราะอะไร เพราะเราอยู่ในหมู่คณะ แล้วเราได้ฟังครูบาอาจารย์ท่านพูดมาบ่อยๆ ตั้งแต่สมัยหลวงปู่จุมธรรมเจดีย์ เห็นไหม ท่านเอาหลวงตากับหลวงปู่ขาวคุยกัน นี่หลวงตาท่านไปคุยกับหลวงปู่มั่น หลวงตาท่านได้คุยกับหลวงปู่ฝั้น คือพวกเราได้ตรวจสอบกันเองไง พวกเราได้ตรวจสอบกันเอง เราเชื่อมั่นเพราะว่ามันได้มีการตรวจสอบ.. แล้วถ้าการตรวจสอบ ในการปฏิบัติตรวจสอบ เห็นไหม คนที่มีวิฤทธิภาวะหรือปัญญาไม่เหมือนกัน หรือแตกต่างกัน มันต้องมีประเด็นให้ได้แย้งกัน เด็ดขาด ถ้าวิฤทธิภาวะเราไม่เท่ากัน

ฉะนั้นถ้าดูลักษณะมันเหมือนกัน มันเท่ากันมันก็จบ คุณดูหลวงปู่แหวนท่านพูดกับหลวงตาสิ “มามีอะไรค้ำมา ! มามีอะไรค้ำมาเลย มหาค้ำมา” ถ้าความจริงต่อความจริงมันมั่นใจมาก

“มีอะไรว่ามาเลย ! มีอะไรว่ามาเลย !”

“ผมไม่ว่าอะไรหรอกครับ ผมหาฟังธรรมะแบบนี้ ผมหาของอย่างนี้ !”

นี่หลวงตาท่านพูด เห็นไหม ฉะนั้นเราถึงบอกว่าเรามั่นใจ เรามั่นใจว่าเราอยู่ในหมู่คณะ อยู่ในสังคมครูบาอาจารย์ ท่านมีอย่างนี้มา ฉะนั้นเราถึงมั่นใจแล้วเราถึงมีกำลังใจ แล้วเราถึงได้มีความมุมนะ เราถึงได้มีการกระทำที่เราจะไม่โดนหลอก เราจะไม่สูญเสีย เราถึงมีการกระทำ เราถึงตั้งใจของเรา แล้วพอทำเข้าไปแล้ว พอพรรคสามัคคีนี้..

ตั้งแต่เราวชใหม่ๆ มีครูบาอาจารย์ท่านพูดอยู่ “เวลากิเลสมันขาดนี้พรรคสามัคคีแล้วมันสามัคคีอย่างไรวะ” แต่มันก็ไม่สงสัยขนาดที่จะไปรื้อค้นหรือ เพราะมันจะสงสัยแค่ไหนเราไม่เกี่ยว เราจะเอาแต่ใจของเรา ใจของเรา.. แต่พอมันไปเจอเข้านี้

“อ้อ ! มันเป็นอย่างนี้เอง ! มันเป็นอย่างนี้เอง !”

มันต้องอ้อ.. ถ้าไม่อ้อ ก็ยังไม่รู้ พอมันเป็นป๊อปอ้อเลย ได้ยินแต่ชื่อไง เขาบอกว่าวิบวราห์มันตัวนี้มันสวยมาก อเมริกันบราห์มันมันสวยมาก เอ๊ะ.. เขาว่ามันสวยก็ไม่เคยเห็นไง พอไปชนกับมันนี่อ้อ ! อ้อเลย แหม.. มันสวยอย่างนี้เอง ! มันสวยอย่างนี้เอง ! พรรคสามัคคี ต้องรู้ต้องเห็น ถ้ารู้เห็นแล้วนะเพี้ยะ ! เลย เพี้ยะ ! เลย

แล้วนี่มันมาจากนั้นนะ

ถาม : การทำบุญร่วมกับหมู่คณะ เมื่อตายไปแล้วจะมาเจอกันอีกไหมครับ

หลวงพ่ : (หัวเราะ) เจอกันแน่ๆ

“การทำบุญเป็นหมู่คณะ เมื่อตายไปแล้วจะมาเจอกันอีกไหมครับ”

เรื่องของกรรมนี่นะ เรื่องของกรรม.. เวลาโทยนะสามีภรรยาที่รักกันมาก มีสามีหรือภรรยาตายไปก่อน นี่ภรรยาหรือสามีจะตามไปให้ได้ จะไปเจอกันให้ได้ จะทำร้ายตัวเองเพื่อให้ได้ไปเกิดเจอกัน.. มี เราอยู่ที่บ้านตาดตอนนั้นนะ แล้วสามีเป็นคนดีมากๆ ออกจากห้องน้ำล้มตายเลย ภรรยาที่รักมาก บอกสามีนี่เป็นคนที่สุดยอด เป็นคนดี โศครดี ไม่เคยมีอีกเลย ฉะนั้นก็ด้วยความรักอันนี้จะทำร้ายตัวเองตามไปเลย

อู๋ฮู.. มีลูกอยู่ ๒ คนนะ เขาก็พาไป นี่พาไปหาคนไหนก็แก้ไม่ได้ๆ ไปหาหลวงตา นี่ไปหาหลวงตา พอบอกว่าเขาจะฆ่าตัวตาย

หลวงตาบอก “เออ.. ฆ่าเลย ! ฆ่าเลย !”

มันไม่มีใครเคยพูดอย่างนี้ไง หยุดเลยนะ..

“ฆ่าตัวตาย ฆ่าเลย ! แล้วจะฆ่าตัวตายเมื่อไรล่ะ” เขาบอกว่าจะฆ่าตัวตาย

“เดี๋ยวก่อนนะถ้าจะฆ่าตัวตาย ต้องฆ่าลูกก่อน”

“ไม่ได้ ! ฆ่าลูกได้อย่างไร ถ้าฆ่าลูกแล้วใครจะดูแลครอบครัว ใครจะดูแลตระกูลล่ะ”

นี่ครูบาอาจารย์ที่เป็นนะสวนเลย “แล้วถ้าแม่มันตายลูกมันจะอยู่กับใครล่ะ !”

โอ้โฮ.. มันได้สติ ได้สติกลับมาเลย พอได้สติกลับมาละ เสียใจก็เสียใจ แต่พอฟื้นขึ้นมาละก็คิดถึงลูกคิดถึงตระกูลของเรา แล้วพอเสียใจปั๊บ พอได้สติแล้วนี่เริ่มมาตีเทียนเพื่อนฝูง นี่เพื่อนไม่เคยเตือนเลย เตือนแล้ว อู๋ฮู.. ดิ่งไว้ขนาดไหนนะ จะวังให้รถชน จะวังให้รถชนตาย จะทำร้ายตัวเอง เพื่อนก็ดิ่งแล้วดิ่งอีก แล้วพอยังไม่รู้เรื่องนะ พอหลวงตาท่านกระแทกที่เศวกล้อมมานะว่า โอ้โฮ.. เพื่อนนี่ใจร้าย ไม่มีใครช่วยเลย.. เขาจึงเกือบตายว่าเพื่อนใจร้าย เพื่อนไม่ดี

พอจบ.. นี่เราจะพูดตรงนี้ไง พอหลวงตาท่านเทศน์ฟังแล้วสะอึกอีกเลยล่ะ

“ถ้าเราฆ่าตัวตายไป เราจะตามไปเจอสามีเราหรือ เพราะเวลาสามีเขาตายไปเขาก็ตายด้วยกรรมของเขา แล้วเราฆ่าตัวตาย นี่ฆ่าตัวตายมันก็เหมือนกับเราทำร้ายตัวเอง เราจะไปเกิดเจอเขาใหม่.. ถ้าเราฆ่าตัวตายเปรียบเหมือนกับเราเอาเข็มเล่มหนึ่ง ไปทิ่มลงใน

ทะเล แล้วเราก็ไปงมหาเข็มเล่มนั้นเจอใหม่” โอ้โฮ.. เวลาท่านเทศน์นะ แต่พอจะเทศน์นี้ ต้องให้เขาช็อกก่อน ให้เขาสำนึกตัวก่อน

ฉะนั้นถ้าอย่างนั้นยังไม่ได้เจอกัน แล้วทำเป็นหมู่คณะนี้จะไปเจอกันใหม่ (หัวเราะ) เราจะบอกว่า กรรมของคนมันแตกต่างกันไป แต่เราว่าเจอ คำว่าเจอของเรา มันไม่ใช่เจอแบบวิทยาศาสตร์ คำว่าวิทยาศาสตร์เจอเราก็ต้องเกิด.. นี่เรายาตายไปด้วยกัน ไปเกิดด้วยกันเป็นหมู่คณะกันไป มันไม่ใช่

แต่เวลาคนหมดอายุมันก็ตายไปก่อน คนไหนหมดอายุก็ตายไปก่อน คนอยู่หลังก็ตายทีหลัง มันก็วนเวียนกันแบบนี้ เห็นไหม แต่เราจะไปเจอกัน เราไปเจอกันเพราะเราสร้างกรรมมาด้วยกัน กรรมนี้มันจะพลัดให้เราไปเจอกันชาติใดชาติหนึ่ง เราจะไปร่วมกันชาติใดชาติหนึ่ง มันจะไปพบไปเห็นกัน

คนเราทำบุญร่วมกัน ทำอะไรร่วมกันมา จะไม่ไปเกิดเจอกัน เป็นไปไม่ได้ ! แต่ถ้าจะเจอกันแบบว่าไปทั้งคณะอย่างนี้.. มาอย่างนี้ไปอย่างนี้ด้วยกัน มันก็ไม่ใช่ ! จะบอกว่ามาด้วยกันอย่างนี้ ก็ไปด้วยกันอย่างนี้ อายุก็ไม่เท่ากัน ความคิดก็ไม่เท่ากัน อะไรก็ไม่เท่ากัน.. ทำด้วยกันแล้วว่าจะตายด้วยกัน แล้วว่าจะไปเกิดร่วมกัน แต่เกิดแน่นอน เจอกันแน่นอน แต่เจอกันแบบกรรมมันพาไปไง แต่เวลาเราคิดขึ้นมาเราก็คิดของเราอย่างนี้ เวลาบอกว่าถ้าเจอกันต้องไปด้วยกัน เราก็จะไปเจอกันอย่างนี้ จะไปด้วยกัน

อันนี้อันหนึ่งนะ นี่ถึงบอกว่าทำบุญร่วมกัน เป็นหมู่คณะกัน เมื่อตายไปจะไปเจอกันหรือไม่.. เจอ ! เจอแบบผลของวิญญูะ กรรมมันชัดไป กรรมมันหมุนไป แล้วเราทำสิ่งที่ร่วมกันสิ่งใดมา เราจะมาเกื้อกูลกัน เราจะมาสนับสนุนกัน แต่มันจะมีผลของกรรม นี้ๆ กรรมที่เป็นอินทรีย์มันเป็นอย่างนี้ มันไม่เป็นแบบวิทยาศาสตร์ไง พอวิทยาศาสตร์เราพูดนี้ต้องเป็นอย่างนี้ ต้องเป็นอย่างนี้ ใฮ่นันมันเขาสร้างหนัง ถ้าสร้างหนังนะได้เพราะมันไปเกณฑ์คนแสดงมาเลย แล้วจะเป็นอย่างนั้นๆ มันจะเป็นอย่างนั้นไป

ฉะนั้นตายไปแล้วจะเจอกันใหม่.. เจอกัน แต่นี่เราเจอกัน เราจะเจอกัน เราจะไปเห็นกัน แต่เราจะเจอกันเห็นกัน พอไปอีกชาติหนึ่งเราก็ไปเจอกันอีกสถานะหนึ่ง เป็นคนหนึ่ง เป็นชื่ออื่น เป็นตำแหน่งอื่น แต่ก็ยังเป็นจิตดวงนี้แหละมันจะไปพบไปเห็นกัน แต่ถ้าจะไปเห็นกันโดยที่เราจำ โอ๊ย.. ชาติที่แล้วเรายังเจอกันมานะ โอ้โฮ.. นั้นระลึก

อดีตชาติได้ พวกนี้จำอดีตชาติได้ อ้อ.. เราเคยไปทำบุญที่วัดนั้นด้วยกัน เห็นไหม เรามาเกิดเจอกัน

นี่มันเป็นเพราะความคิดใจ เวลาคำถามนี้คิดแบบวิทยาศาสตร์ คำว่าวิทยาศาสตร์นี้ถูกต้องนะ เราต้องคิดเป็นระบบเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นสิ่งที่ว่าจับต้องได้ พิสูจน์ได้ เราไม่ใช่คนที่ไม่มีปัญหาที่เราจะเชื่ออะไรด้วยความมกมาย.. ที่นี้วิทยาศาสตร์นี่มันเป็นโลกโลกวิทยาศาสตร์ นี่เป็นโลกวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติมันละเอียดอ่อนกว่าใจ ธรรมชาติมันลึกซึ้งซับซ้อนกว่าที่เราคิดได้ไม่ทันใจ

ฉะนั้นคำถามส่วนใหญ่ เขาเรียกวิทยาศาสตร์นี้เป็นสูตรสำเร็จ มันเป็นคำถามที่อ้อๆ แต่ความจริงมันไม่ที่อ้อๆ มันเป็นของมันไป.. นี่คือธรรม ! ธรรมของพระพุทธเจ้าละเอียดกว่านี้เยอะมาก ฉะนั้นเจอกันแน่นอน ! แต่ไม่เจอกันอย่างที่เราราวรณา มันเจอกันแบบว่าผลบุญผลกรรมมันจับให้เป็นไปตามนั้น

ถาม : ถ้าเราทำให้คนอื่นต้องเป็นห่วง เราจะเป็นบาปไหม

หลวงพ่ : ความอาลัยอาวรณ์นะ ความเป็นห่วง ตัดกันไม่ขาดหรอก กิเลสตัวสุดท้ายนะ กามราคะ ปฏิฆะนะ นี่มันเป็นเรื่องหยาบๆ ถึงที่สุดแล้วนะ.. นี้อวิชชา ปัจจยา สังขารา สังขารา ปัจจยา วิญญาณัง มันเป็นความอาลัยอาวรณ์ มันเป็นกิเลสที่ละเอียด ความเป็นกิเลสที่ละเอียดนี้มันละเอียด มันไม่ใช่ผลของทุกขันธ์

ถ้าความโลภ ความโกรธ ความหลงมันขาดไปแล้ว พระอนาคานี้ตัดความโลภ ความโกรธ ความหลงไปแล้ว มันเหลือแต่ตัวจิตเดิมแท้ ที่นี้ตัวจิตเดิมแท้ เห็นไหม ที่หลวงตาบอกว่ามันเป็นไฟสุ่มขอน มันเป็นไฟไหม้แกลบ มันไหม้ตัวมันเอง พอไฟไหม้ตัวเอง นี่แหละตัวอาลัยอาวรณ์ ! ตัวอาลัยอาวรณ์.. ตัวอาลัยอาวรณ์ในภพในชาติ

ฉะนั้นตัวนี้เราจะบอกว่า คนถามถามว่า “ถ้าเราทำให้คนเป็นห่วง” ความห่วง ความใย แล้วคนที่ห่วงนะ ถ้าเรารักมาก เรารักมากเราผูกพันมาก เราก็ห่วงมาก ถ้าเรารักน้อย เราผูกพันน้อย เราก็ห่วงน้อย เออ ! อ้าว.. ถ้าเด็กมันยิ่งเล็กก็ยิ่งห่วงใหญ่เลยนะ เห็นไหม หลวงตาบอกเลย ถ้ามันเป็นเล็กๆ นี่มันเป็นผู้ว่า พอโตขึ้นมาเป็นนายอำเภอ พอเวลาเด็กมันโตขึ้นมามันช่วยเหลือตัวเองได้ ความเป็นห่วงเราก็น้อยลงแล้ว แต่ถ้ายังมีอยู่ของมัน ได้ความเป็นห่วงเราก็น้อยลงๆ แต่ไม่มีความหมดไป ไม่มี !

ในครอบครัวเรานะ ดิชนาคไหนเราก็อหยัง เลวขนาดไหนเราก็อึกถึง เราจะลบไม่ได้หรอก บางคนนี่ตัดพ่อตัดลูกกันนะ เลวก็ตัดนะ มึงตัดไปเถอะตัดแต่ปาก มันคิดในใจ มันตัดไม่ได้หรอก ไม่มีทาง จะเลวขนาดไหนก็ตัดไม่ได้ มันตัดได้แต่ปาก.. ความคิดมันตัดได้อย่างไร ผลของมันเกิดมามึงตัดได้อย่างไร แต่เพราะความเจ็บช้ำเราก็อ่าเราตัด

นี่เราพูดถึงความหวังใจ เราจะบอกว่าถ้าสิ่งนี้มันเป็นเรื่องของ.. เราจะบอกว่าเป็นธรรมชาติของจิต เป็นธรรมชาติของผลของวิญญูะ หลวงตาท่านพูด เห็นไหม ที่ท่านออกมาโครงการช่วยชาติบอกว่า เรามีสายบุญสายกรรมต่อกันมา เราถึงเชื่อฟังกัน เราถึงมาเกื้อกูลกัน เราถึงมาช่วยกันเพื่อมาชกชาติ.. นี่ท่านพูดเองว่า “เพราะเรามีสายบุญสายกรรมกันมา”

นี่ค้ำว่าสายบุญสายกรรม นี่ที่เราทำเป็นหมู่คณะ เราทำบุญกันมานี่เราทำกันมา เรามีสายบุญสายกรรมกันมา เพราะเรามาเห็นท่าน เรามาเห็นการกระทำของท่าน เราถึงเชื่อฟังท่าน ฉะนั้นความเชื่อฟังอันนั้น

นี่ค้ำว่าเป็นห่วงๆ นี่มันเป็นบาปใหม่.. ค้ำว่าเป็นบาปใหม่ ไม่เป็นบาปนะ เอาอย่างนี้เวลาพระพุทธเจ้าจะออกปฏิบัติ เวลาพระพุทธเจ้าออกมา พระเจ้าสุทโธทนะเป็นห่วงใหม่ พระเจ้าสุทโธทนะทุกข์ชกใหม่ แล้วไม่ทุกข์ธรรมดานะ เวลาพระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้ว แล้วกลับมาอีกกลับมาจะโปรดนะ เวลาสามเณรราหุลบวชอีกนี่เจ็บอีกชั้นหนึ่ง เห็นไหม

นี่ใจ เพราะสิ่งนี้มันมีอยู่ใจ จะบอกว่าจะไม่ให้ใครห่วงเราเลย เราก็อ่าไม่มีพ่อแม่ แม่แน่นอนแหละก็ไม่มีห่วงเลย เราก็อ่ามีใจ เราก็อ่ามีพ่อแม่ เราก็อ่ามีทุกคนทำไมจะไม่ห่วงเรา เขาก็ห่วงเรา นี่ความห่วงนั้นมันห่วงโดยโลก มันห่วงหมายถึงว่ามันมีเหตุมีผลใหม่ ใจตรงนี้เรามาคิดกันใจ ถ้าบอกว่ามันจะไม่มีความห่วงเลยก็แสดงว่าโลกนี้มีพระอรหันต์หมดเลย เป็นพระอรหันต์หมดเลยมันก็ไม่มีการณีนี่ขึ้นมา แต่ถ้าเราไม่ใช่เป็นพระอรหันต์ทั้งหมดเลย เราจะต้องมีการณีนี่

ถ้ามีการณีนี่เราก็อ่าต้องมองว่า การณีนี่ถ้าเราไม่มองเป็นธรรมกับเป็นโลกนี่นะ ถ้าไม่มองเป็นธรรมกับเป็นโลกเราจะทำอะไรกันไม่ได้เลยใจ เราจะจับต้องสิ่งใด ตอนนีเข่าเป็นห่วงนะ จะจับต้องสิ่งใดเขาก็เป็นห่วงนะ เราก็อ่าทำอะไรกันไม่ได้เลย แต่ถ้าจับต้อง

สิ่งที่เขาเป็นห่วง.. ห่วง ! ห่วงก็คือห่วงแต่ทำดี ทำดีเอาความดีนี้ เห็นไหม ดูพระพุทธเจ้านี้ สละออกมาก่อน พอสละออกมาก่อนแล้ว พอพระพุทธเจ้ากลับไป นี่กลับไปเอาพระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระอรหันต์ กลับไปเทศน์พระนางพิมพาจนเป็นพระอรหันต์

ออกมานี้ทุกข์ยากหมดคนนะ พ่อแม่ตรอมนะ กษัตริย์นะจะได้ขึ้นมาปกครอง จะเป็นจักรพรรดินะ พ่อแม่หวังขนาดไหน หนีไปบวชเฉยเลย นี่ไอ้โฮ.. ไปอ่านพระไตรปิฎก หลวงตาพูดถึงนางพิมพา เห็นไหม เราเป็นภรรยา แล้วอยู่ดีๆ สามิทิ้งไปเราคิดอะไร เราคิดอะไร เราคิดอะไร.. ฟังข่าวนะ อยู่ในพระไตรปิฎก อ่านพระไตรปิฎกแล้ว ไอ้โฮ.. มันสะเทือน ฟังข่าวว่าพระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหน นอนอย่างไร ทีแรกก็นอน นี่พระพุทธเจ้านอนกับพื้น นอนลงกับพื้นเลย ฟังข่าวพระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหน จะหันศีรษะไปทางนั้น หันศีรษะไปทางนั้น.. นี่ผูกพันกันมาตลอด เห็นไหม จนสุดท้ายพระพุทธเจ้าก็ไปเอาได้ ไปเทศน์จนเป็นพระอรหันต์ได้

ห่วงไหม.. นี่ห่วง ! ถ้าห่วงเพื่อดี เราต้องทำนะ ฉะนั้นถ้าห่วงแล้ว ห่วงจะเอาไปผูกคอตีไม่เอา เวลาห่วง.. มาเนี่ย ชันชะเนาะเลย เออ.. ห่วงอย่างนี้ไม่เอา แต่ถ้าห่วงอย่างนี้ มันเรื่องธรรมดา มันเรื่องธรรมดาเรื่องที่ตัดไม่ได้ แต่เราจะทำคุณงามความดีมันต้องมีการลงทุน เราต้องทำของเรา

นี่กรณีอย่างนี้ ถ้าบอกว่า เราทำให้คนอื่นห่วงแล้วเป็นบาปๆ ทีนี้พอเขาจะออกจากบ้านมาเขาเป็นห่วง กลับบ้านเลยนะไม่ต้องออกจากบ้านเลย ไอ้โฮ.. คนดีมันก็ไม่ได้เวลาจะมาวัดเขาเป็นห่วงก็ไม่มา เวลาไปเที่ยวเป็นห่วงก็จะไป ห่วงก็ไม่เที่ยว จะไป แต่จะมาวัดบอกห่วง ห่วงไม่ไปแล้ว พ่อแม่ห่วงไม่มา แต่เวลาไปเที่ยว พ่อแม่ห่วงขนาดไหนก็เอาไว้ก่อน เก็บไว้ก่อน แล้วค่อยมาคุยกันทีหลัง

เอานะต่อ..

ถาม : มีครอบครัวหนึ่งไปกราบเจ้าอาวาสวัดปฏิบัติวัดหนึ่ง ขณะนั้นเจ้าอาวาสอาพาธแล้วเจ้าอาวาสท่านลูบผมผู้หญิงแบบผ่านๆ ท่านทำแบบนี้คิดไหมคะ ถ้าท่านทำผิดท่านจะภาวนาได้จริงหรือเปล่านั้น แล้วทำไมคนถึงได้ศรัทธามากกันคะ

หลวงพ่ : อันนี้เราพูดเป็นกลางนะ เจ้าอาวาสนั้นถ้าคิดว่าเป็นผู้ชายละ ถ้าเจ้าอาวาสนั้นมองว่าผู้หญิงนี่เป็นผู้ชายละ ท่านอาจจะเข้าใจผิดก็ได้ อย่างเช่นในปัจจุบันนี้เด็กๆ เข้า

มานี้เราไม่ค่อยกล้านะ ผู้หญิงหรือผู้ชายมันดูไม่ออก เวลาแจกขนมนี้หลายทีแล้ว นึกว่าเป็นผู้ชาย แต่เฮ้ย.. ผู้หญิง ไอ้ผู้หญิงคิดว่าเป็นผู้ชาย เราดูผิคนะ เด็กๆ ที่รับขนม บางทีโทษนะไม่ใช่เสแสร้งนะ บางทีต้องถามเลยผู้หญิงหรือผู้ชาย เอ็งผู้หญิงหรือผู้ชาย.. ไม่กล้า เด็กๆ เข้ามานี้ไม่กล้าเลย หญิงหรือชายนี้ดูไม่ออก

ถ้าประสบการณ์อย่างนี้เราเคยมี ฉะนั้นถ้าเขามีลูบผ่านๆ มันลูบอย่างไรก็ไม่รู้เนาะ แต่ถ้ามันเป็นความจริง เพราะว่าแม่แต่ทารกใจ ทารกเป็นเพศหญิงก็จับไม่ได้แล้ว ถ้าพูดถึงตามวินัยนะ แต่ดูพระเซนตี เห็นไหม พระเซนไป ๒ องค์ แล้วพอจะข้ามน้ำ มีผู้หญิงผ่านมา องค์หนึ่งอุ้มผู้หญิงไปเลย แล้วก็ไป ไอ้พระที่ไปด้วย แหม.. ทุกข์น่าดูเลย จนทนไม่ไหว ตกเย็นไปถามเลย

“ท่าน.. ทำไมท่านทำอย่างนั้นล่ะ อู้อู.. ท่านยังแบกมาหรือ”

“ผมทิ้งไว้ที่นั่นแล้ว ทิ้งไว้ตรงแม่น้ำนั่นล่ะ ผมไม่ได้แบกมา”

“ท่านยังแบกมาจนปานนี้อีกหรือ”

คือว่าทำใจได้ ทำใจไม่ได้ใจ คนถ้าเขาทำใจได้เขาตัดใจของเขาได้จริง แต่ต้องจริงนะ ถ้าไม่จริงนะ ถ้าเราเป็นอภิติไซ้ใหม่เราทำสิ่งใดก็จะเป็นกังวล อันนี้มันเป็นนิรันดร์ใหม่ แล้วมาพุทโธ พุทโธ พุทโธ ให้เป็นสมาธิมันไม่เป็นหรอก

ฉะนั้นคิด ! คิดมันเป็นรั้ว กั้นใจของเราไม่ให้มันพยศ ฉะนั้นถ้าอะไรสิ่งใดก็แล้วแต่ที่พอเวลาเราไปทำแล้วมันยังพยศ นี่สิ่งนั้นมันไม่ถูกแล้ว แต่คิดนี้ป้องกันไม่ให้ใจเราพยศ พอใจเราไม่พยศแล้วเราจะทำใจเราให้สงบได้อีกหรือเปล่า

คิด สมาธิ ปัญญา ! คิดป้องกันไม่ให้พยศ แต่ถ้ามันป้องกันไม่ให้พยศ แล้วทำแล้วมันลงสมาธิใหม่ล่ะ ไม่พยศแล้วดีไหม อย่างที่ว่าคิด ๕ คิด ๕ นี้ไม่ทำผิตคิด ๕ เลย ถ้าไม่ผิตคิด ๕ ไมโครโฟนก็ไม่ผิตคิด ๕ เลย ไมโครโฟนนี้ไม่ทำผิตเลย.. ไม่ผิตคิด ๕ ก็วิตฤงใจ ไม่ผิตคิด ๕ ต้องมีธรรม ๕

ไม่ผิตคิด ๕ ไม่ฆ่าสัตว์ต้องเมตตา ต้องดูแล ต้องรักษา เห็นไหม ไม่ลักทรัพย์ มีอะไรก็เจือจานใคร.. ไม่ลักทรัพย์ ไม่ฆ่าสัตว์ แต่กูไม่ให้ใครเลย ก็วิตฤงใจ ! ก็วิตฤงใจ นี้

โต๊ะ วัตถุนี้มันมีศีลครบ มันไม่เคยทำผิดใครเลย นี่ศีลมันบริสุทธิ์ วัตถุนีศีลบริสุทธิ์หมดเลย

ศีล ๕ ธรรม ๕ ! ถ้าเรามีศีลแล้ว เรามีศีลใช่ไหม แล้วเราจะทำอะไรต่อไป ทุกคนบอกว่ามีศีลๆ แล้วศีลเป็นอย่างไร.. อันนี้พูดถึงถ้าเราทำใจได้ คำว่าทำใจได้นะ

ฉะนั้นกรณีนี้ เพราะว่าท่านเป็นคนมีศรัทธามากอะไรนี้ อันนั้นอีกเรื่องหนึ่งนะ.. แต่ถ้ามันศรัทธาหรือไม่ศรัทธา ผิดหมด ! เพราะวินัยไม่ได้ยกเว้นว่าศรัทธาไม่ผิดวินัย จะมีคนเคารพมากหรือเคารพน้อยก็คือผิดหมด

เว้นไว้.. เว้นไว้ที่หลวงปู่มัน เวลาที่หลวงปู่มันนะ หลวงปู่คือท่านไปอยู่กับหลวงปู่มัน แล้วเวลาแจกอาหารอยู่หลวงปู่คือฉันเลย ธรรมดาหลวงปู่มันทุกคนเคารพท่านมาก ทีนี้หลวงปู่คือท่านก็ภิกษุญา ๖ นะ หลวงปู่คือเป็นพระอรหันต์ที่รับรู้ไปหมด แล้วเวลาเขาแจกอาหารมา พอหลวงปู่คือท่านฉันเลย หลวงปู่มันหันไปถาม

“อ้าว.. ท่านคือทำไมฉันล่ะ”

“อ้าว.. ก็ผมหิว ! ก็ผมหิว”

นี่พระอรหันต์.. เราจะบอกว่าพระอรหันต์นี่นะ สติวินัย.. สติวินัยมันพ้นจากอาบัติใจ มันพ้นจากกฎทุกๆ กฎ แต่มันต้องเป็นความจริงใจ ถ้าไม่ใช่หลวงปู่คือท่านนะ หลวงปู่มัน.. เพราะหลวงปู่มันท่านพยายามสร้าง เห็นไหม คุณศาสนาของเรามันมา ๒,๐๐๐ กว่าปี พอ ๒,๐๐๐ กว่าปี ผู้ที่ปฏิบัติเป็นหลักเป็นเกณฑ์นี่มันน้อยลงๆ ฉะนั้นหลวงปู่มันท่านมาฟื้นฟู มันไปลงกับในพระไตรปิฎกว่า “ถึงพุทธกาลศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง”

นี่หลวงปู่มันท่านก็มาฟื้นฟู ท่านพยายามจะวางข้อวัตร คือวางปฏิบัติไว้ วางปฏิบัติไว้ เหมือนกับสร้างถนนให้พวกเราได้เดิน สร้างปฏิบัติไว้ให้เราก้าวเดิน ฉะนั้นท่านถึงต้องทำสิ่งที่เป็นหลักเป็นเกณฑ์ แล้วหลวงปู่คือไปทำต่อหน้าท่าน มันจะเป็นอย่างไรล่ะ ทีนี้หลวงปู่คือท่านสะอาดบริสุทธิ์จริงๆ ท่านเป็นความจริง หลวงปู่มันท่านถึงพูดคำนี้ นี่หลวงตาเล่าประจำ

“ใครอย่าเอาแบบหลวงปู่คือท่านนะ ใครห้ามทำตามหลวงปู่คือท่านนะ”

แต่เวลาหลวงปู่เตือนท่านก็ปล่อย เห็นไหม นี่เราจะบอกว่า ถ้าถึงที่จริงแล้วนี่มันพ้นจริงๆ มันเป็นสติวินัย มันพ้นจากกฏกติกาคิดนี้มันไม่มีมารยาสาโดย ไม่มีสิ่งต่างๆ ที่มันพ้นไป.. นั่นพูดถึงความจริงอย่างนั้น แต่สิ่งนี้ใครจะเอามาเป็นบรรทัดฐานล่ะ ฉะนั้นกรณีอย่างนี้เราต้องยกไว้ ยกไว้ให้ครูบาอาจารย์ของเราท่านวินิจฉัยกันเอาเอง ครูบาอาจารย์ที่เป็นประโยชน์กับเรา

ถ้าอย่างพวกเรา เราต้องบอกว่าศีล สมาธิ ปัญญา ผิดก็คือผิด ถูกก็คือถูก.. ผิดก็ผิด ถูกก็ถูกในสายตาพวกเรา ตอบในสายตาพวกเรา ฉะนั้นในครูบาอาจารย์ที่ท่านมั่นคงของท่านแล้ว นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ฉะนั้นไอ้เรื่องอย่างนี้มันก็อยู่ที่ความเชื่อของคนว่าใครเชื่อได้มากน้อยแค่ไหน มันเป็นความเห็นของคนนะ

ฉะนั้นมาถึงการนี้..

ถาม : ๑.การออกโรงทาน การทำบุญกับมูลนิธิต่างๆ การทำทานกับขอทาน บุญแตกต่างกันอย่างไรคะ

หลวงปู่ : โอ้โฮ.. ไอ้อย่างนี้มันเป็นเทวดาหรืออะไรที่ถามพระพุทธเจ้าไปถามพระพุทธเจ้าว่าควรทำบุญที่ไหน.. ควรทำบุญที่ไหน พระพุทธเจ้าบอก “ควรทำบุญที่เธอพอใจ” พระพุทธเจ้าตอบสุดยอดเลยนะ นี่เราควรทำบุญที่ไหน พระพุทธเจ้าบอกว่า

“เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ”

จริงๆ นะ สมมุติคุณ โยมสังเกตได้ไหม โดยทุกๆ ไปพระบางองค์ก็ศรัทธาองค์นี้ บางคนก็ศรัทธาองค์นี้ ถ้าเขาศรัทธาองค์นี้ใช่ไหม เราชวนมาทำบุญองค์นี้เขาบอกไม่ไปไม่เห็นไหม ก็ทำบุญเหมือนกัน ทำไมเขาไม่ทำละ

ฉะนั้นพระพุทธเจ้าว่า “เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ ถ้าเธอพอใจที่ไหนควรทำที่นั่น เพราะเราทำได้” พระพุทธเจ้ามองตรงนี้นะ มองถึงว่าเราจะได้อะไรก่อนไง แต่ถ้าเราไม่พอใจนี่เราจะไม่ทำ ทั้งๆ ที่ว่าเราจะทำถูกหรือทำผิดก็ไม่รู้แหละแต่เราพอใจ เราพอใจต้องทำเลย ถ้าไม่ทำเดี๋ยวกิเลสบอกไม่ทำเก็บไว้ดีกว่า แล้วไม่ทำแล้วเลิกเลย จบเลย

“เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ”

นี่เขาก็ถามต่อว่า “แล้วถ้าผลละ ! ถ้าผลละ !”

ถ้าเอาวัดผลกัน ถ้าทำที่พอใจแล้วได้ผลเหมือนกันไหม “ไม่แล้ว ไม่”

ถ้าได้ผล พระพุทธเจ้ายกคิดเลย “ถ้าเธอเอาข้าวของเธอหว่านลงไปโคนลานหิน ข้าวเธอจะงอกไหม.. ถ้าเธอจะหว่านข้าวของเธอ เธอหว่านข้าวลงไปที่เนื้อนาบุญ ที่เนื้อนาดีที่ดินดีจะงอกไหม” ก็กลับมาไง

“ทำบุญได้ผลมากที่สุดคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เนื้อนาที่ดีที่สุด ! รองลงมาก็พระปัจเจกพุทธเจ้า อัครสาวก แล้วก็พระอรหันต์”

ทำไมไม่เหมือนกันละ ทำไมพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า อัครสาวก พระอรหันต์ นี่ทำไมไม่เหมือนกันเพราะอะไร เพราะพระอรหันต์เหมือนกัน นี่เนื้อนาก็แตกต่างกันเพราะบารมีธรรม เห็นไหม พอบารมีธรรม แล้วต่อไปพระอนาคา พระสัทธา พระโศดาบัน แล้วถ้าไม่มีละ อย่างนี้ปัจจุบันนี้ไม่มีแล้ว ไม่มีพระอรหันต์ ไม่มีพระอรหันต์เลยแล้วทำอย่างไรละ ให้ทำอย่างไร

“ให้เธอทำสังฆทาน ถ้าเธอทำสังฆทานก็เท่ากับเปรียบว่าเธอได้ทำบุญกับพระพุทธเจ้า”

เพราะคำว่าสังฆทานนี้มันเป็นสมบัติสาธารณะ อย่างที่เราถวายสังฆทาน คำว่าถวายสังฆทานคือถวายแก่สงฆ์ เราไม่ได้ถวายแก่พระองค์ใดองค์หนึ่ง เพราะคำว่าพระองค์ใดองค์หนึ่งนี้ เห็นไหม ที่ว่ามันไม่มีแล้ว แล้วพระองค์นี้ดีหรือไม่ดีนี้ไม่รู้แล้ว พระองค์นี้มันจะผิดจะถูกอย่างไร ให้ทำบุญถวายสังฆทาน ที่นี้ทำบุญถวายสังฆทานก็เท่ากับถวายแก่สงฆ์ ที่นี้พอถวายแก่สงฆ์ นี้คำถามนะ

ถาม : การออกโรงทาน การทำบุญกับมูลนิธิ การทำบุญกับขอทาน บุญแตกต่างกันอย่างไร”

หลวงพ่ : เราจะเอาตามข้อเท็จจริงนี้ใหม่ละ เอาตามข้อเท็จจริงกับที่เป็น หรือจะเอาข้อเท็จจริงในหัวใจเขาละ ในหัวใจเขาจะถ้าทำบุญกับโรงทาน โรงทานมันก็เป็นประโยชน์ นี้คำว่าทำกับโรงทานนะ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะสังคมคนจีน คนจีนชอบทำบุญ ชอบสร้างโรงพยาบาล ชอบสร้างโรงเรียน มาทำบุญกับพระเขาบอกไม่เอา พระนี้

ชี้เกยง กินแล้วก็นอน นอนแล้วก็กิน ไม่เห็นทำประโยชน์อะไรกับใครเลย เข้าขึ้นมาก็กิน กินเสร็จแล้วก็นอน

เขามองด้วยสายตาของเขา เขามองเห็นประโยชน์ด้วยทางวิทยาศาสตร์ เห็นไหม เขาไม่ได้มองว่าเนื่อนานูญ พระองค์นี่จะเป็นพระจริงหรือเปล่า พระองค์นี้อย่างหลวงปู่ มันท่านเสียสละชีวิตของท่านทั้งชีวิตมา ท่านเอาชีวิตท่านแลกมา ท่านปฏิบัติของท่าน เห็นหรือเปล่า.. ไม่เห็น พระก็คือพระ คนหัวโล้นห่มผ้าเหลือง เพราะวัฒนธรรมไง ทีนี้ พอวัฒนธรรมเป็นอย่างนั้นปั๊บ นี่สังคมส่วนมากชอบทำอย่างนั้น

ทีนี้การออกโรงทานมันก็ได้บุญอันหนึ่ง การได้บุญนะ เห็นไหม

“เราควรทำบุญที่ไหน”

“เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ”

มันอยู่ที่เราเห็นนะ เราสังเกตนะเวลาเศรษฐกิจมันไม่ดี ทุกคนนี้ทุกข์ยากมาก แล้วเราให้อาหารเขาได้ประทังชีวิตนี่เราชื่นใจไหม เราชื่นใจมากนะ คนไหนทุกข์ยาก คนไหนเจ็บช้ำน้ำใจ แล้วเราไปเกื้อกูลเขา เราทำแล้วเราชื่นใจนะ ถ้าเราชื่นใจอย่างนี้ โอกาสอย่างนี้เราก็ควรทำ แต่จะชื่นใจขนาดไหนมันก็ไม่มีผลเท่ากับพระอริยบุคคลหรอก แต่เราชื่นใจได้นะ

ฉะนั้นคนเรานี้ เราเกิดมาจังหวะและโอกาสของเรา มันมีโอกาสที่เราได้ทำคุณงามความดีเยอะแยะไปหมด ฉะนั้นคุณงามความดีอย่างใดควรทำเราก็ทำ เราจะเลือกของเราเฉพาะอย่างนั้น คุณคนเรานี้จึ้นะ บางคนเวลาไปฟังพระไตรปิฎก ฟังครูบาอาจารย์ เห็นไหม ถ้าทำบุญได้เยอะที่สุดคือเวลาพระออกจากฌานสมาบัติ

พระนี่นะ เวลาพระอริยบุคคลใช้ใหม่แล้วเข้าสมาบัติ เวลาออกมานี้จะได้บุญมาก ทีนี้ก็เอาใหญ่เลย ใครก็จะร้อออกจากสมาบัติ มันออกจากฌานสมาบัติหรือว่าออกมาจาก ตื่นนอนวะ.. เพราะเราไปฟังแล้วเราเชื่อ พอเราเชื่อปั๊บมันก็เป็นกฎของเราขึ้นมาแล้ว

ฉะนั้นในสายตาของเรามันก็เป็นเรื่องอย่างหนึ่ง ฉะนั้นเวลาเราทำนี่เราทำของเรา สิ่งใดที่เป็นประโยชน์เราทำอยู่แล้ว แล้วโรงทานนี้ โรงทานหรือเราทำเพื่อประโยชน์ใช้ใหม่ ถ้าโรงทานนะ โรงทานถ้าแบบว่ามันมากเกินไป มันอะไรอย่างนี้ เราเห็นแล้วมันก็

มันไม่ได้รับใช้ประโยชน์ไง มันก็ฟุ่มเฟือย แต่ถ้ามันเป็นประโยชน์เราเห็นด้วยนะ เราเห็นด้วย เพราะว่าคนทุกข์คนยาก แล้วเขาได้รับความเดือดร้อนจากเรา อันนี้ก็จะฝึใจเขาไปตลอด จะฝึใจเขาไปตลอดเลย เราช่วยเหลือเขา

ฉะนั้นผลของบุญนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง.. ผลของบุญ ถ้ามีโอกาสเราก็ได้ทำกับหลวงตาอยู่แล้ว เราได้ทำกับครูบาอาจารย์ของเรา เพราะเราเชื่อมั่นว่าหลวงตาของเราเป็นความจริง

ฉะนั้นไอ้ผลเท่ากัน.. ไม่เท่า ! แต่ไอ้ความซาบซึ้ง ไอ้ความซาบซึ้ง ไอ้ความเห็นที่ เขาได้ประโยชน์จากเรา อันนั้นมันเป็นความซาบซึ้ง ผลของมันคือผลของวิญญูะ คือผลของกรรม เวลาเราไปประสบแล้วเราถึงจะรู้ แต่ผลที่เราเห็นนี่เราปลื้มใจ เราดีใจ เราก็ปลื้มใจว่ามันเป็นผลอย่างนั้น แต่มันไม่เท่า

การทำบุญกับมูลนิธิต่างๆ เหมือนกัน ! การทำบุญกับขอทาน นั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง การทำบุญกับขอทานกับโรงทานนี่นะเราให้เหตุผลเหมือนกัน กัน เราให้เหตุผลเหมือนกัน แต่อย่างที่ว่าตอนนี้พูดถึงเราคนไทย เห็นไหม คนไทยหรือพวกเรานี่ชอบเสียสละ ทีนี้พอเสียสละเขาพูดไปทางโลก การเสียสละมันก็เข้าไปส่งเสริมนะ ส่งเสริมที่เขาเอาเด็กมาทำร้าย เอาเด็กมาเพื่อมาเป็นขอทาน อันนี้ก็น่าเห็นใจ มันก็คงจะเป็นคนเคยทำกันมา

แล้วเราเห็น เห็นเวลามันมีที่ว่าเขาไปลักเด็ก เขาไปทำอะไรนะ ความจริงน่าสงสารนะ น่าสงสาร ชีวิตทั้งชีวิตเลยนะต้องไปทุกข์ยากอย่างนั้น แต่ถ้าเราไม่ไปทุกข์ยากขนาดนั้นเราก็น่าจะทำของเราได้ มันก็น่าจะปฏิบัติของเราได้.. อันนี้มันเป็นเรื่องการทำบุญ เราจะได้ผลได้มากน้อยแค่ไหนนะ

แตกต่างกัน เราต้องวัดผล วัดผลตามความเป็นจริง เพราะเวลาทำบุญกุศลนี้ะมันมีผลของวิญญูะ ผลของวิญญูะไปเกิดที่ไหน มันอยู่ในพระไตรปิฎกนะ มันมีครอบครัวหนึ่งจี๋เหนียวมาก รวยสุดๆ เลยแต่จี๋เหนียว มีลูกชายคนเดียวด้วย มีลูกชายคนเดียวนะ ทีนี้พอลูกชายป่วยหนัก พอลูกชายป่วยหนักปี๊บจะเอาหมอมาคูลูกชายก็กลัว กลัวเขามาเห็นสมบัติ เขาเข้ามาในบ้านเขาจะเห็นทรัพย์สมบัติ เขาเข้ามาในบ้านเขาจะเห็นทรัพย์สินใช้ใหม่ เขาจะเรียกแพง ก็เลยเอาลูกชายไปทิ้งไว้หน้าบ้าน

พอไปถึงไ้วหน้าบ้านนะ ไปนอน คนใกล้ตายไปถึงไ้วหน้าบ้าน.. รักลูกมากนะ แต่คนชี้เหนียนี่มันชี้เหนียวจริงๆ แล้วคนรวยด้วยจะเอาหอมมา อยู่ในพระไตรปิฎกอีกแหละ พอจะเอาหอมมาก็กลัวเขาจะมาเห็นสมบัติ เดียวเขาจะเรียกค่ารักษาแพง ก็เลยเอาลูกไปถึงไ้วหน้าบ้าน พอเอาลูกไปถึงไ้วหน้าบ้านนี่มันไปเข้าข่ายฉนของพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้านี้พุททธิก ๕ เข้าจะออกเล็งฉน จะออกโปรดสัตว์ ที่นี้พอโปรดสัตว์ก็มองมาเห็นไอ้ลูกชายเศรษฐีมันกำลังจะตาย พอกำลังจะตายนี้เขาเสียใจมากนะ พ่อก็มีดั่งค์ ทุกอย่างก็มีดั่งค์ จะเอาหอมมารักษาที่ชี้เหนียว ไปนอนอยู่หน้าบ้าน พระพุทธเจ้าบิณฑบาตมานะ พอพระพุทธเจ้าบิณฑบาตมา คนจะใกล้ตายนะ เปล่งแสงฉัพพรรณรังสีมา คนใกล้ตายมันจะเห็นแสงวาบเห็นแสงอะไร แสงนี้มันก็แปลกใจ พอมันแปลกใจมันก็เหลียวมอง เหลียวมองเห็นพระพุทธเจ้านะ โอ้โฮ.. ปลื้มมากนะ ปลื้มมากกว่าพระพุทธเจ้านี้มาโปรด พอปลื้มมากพระพุทธเจ้ามาโปรดบิณฑบาตตายลง ตายลงไปเกิดเป็นเทวดา

ไปเกิดเป็นเทวดานะ พอไปเกิดเป็นเทวดานี้ก็คิด เราไม่เคยทำอะไรเลย พ่อชี้เหนียว พ่อไม่เคยทำอะไรเลย จะไปทำบุญอะไรกับใครไม่เคยเลย เราไม่เคยทำอะไร ความดีไม่เคยทำ ไม่เคยทำเลย แล้วเป็นเทวดาได้อย่างไร เป็นเทวดาได้อย่างไร.. พอเป็นเทวดาได้อย่างไรก็มาทบทวน เทวดานะ เทวดามีสติ เทวดาก็ทบทวนว่าทำไมเกิดเป็นเทวดานี้เพราะอะไร โอ้โฮ.. เพราะเห็นแสงฉัพพรรณรังสีของพระพุทธเจ้าท่านนั่นเอง

นี่บุญ เห็นไหม นี่เวลาบุญมันแตกต่างกันอย่างนี้ พอเห็นแสงฉัพพรรณรังสีของพระพุทธเจ้ามา ปลื้มมาก สุขมาก ไปเกิดเป็นเทวดา พอไปเกิดเป็นเทวดาก็คิดแล้ว โอ้โฮ.. ถ้าพ่อเรานะได้ทำบุญกับพระพุทธเจ้านะ พ่อเราจะได้บุญแค่ไหน นี่ขนาดไม่ได้ทำนะ เห็นว่าพระพุทธเจ้าเปล่งแสงมาเฉยๆ พอเห็นบิณฑบาตไปเกิดเป็นเทวดา แล้วไปเกิดเป็นเทวดาแล้ว

นี่อยู่ในพระไตรปิฎก.. ก็มองลงมาเห็นพ่อนะ พ่อนี้รักลูกมาก แต่ชี้เหนียวไม่ยอมเอาเงินรักษาลูก สุดท้ายพอลูกตายก็เอาลูกไปฝังไว้ไง เอาลูกไปฝังไว้ แล้วก็ตกเข้ามานะ มาแล้วมานั่งร้องไห้ มานั่งร้องไห้ที่หลุมศพ คิดถึงลูกไง นั่งร้องไห้ นั่งร้องไห้ โอ้เทวดาก็มองอยู่นะ โอ้พ่อกูมานั่งร้องไห้ทุกวันเลย จะแก้พ่อไง ถ้าพ่อได้ทำบุญกับพระพุทธเจ้านะ พ่อนี้จะได้บุญมาก แล้วจะแก้พ่อ

อันนี้ขาดเหมือนกันแล้วนะ พุทธขาด (หัวเราะ) เห็นพ่อไปร้องไห้ทุกวัน ทีนี้ จะแก้พ่อไง แปลงเป็นเทพบุตรลงมา พอแปลงเป็นเทพบุตรลงมาปั๊บก็จะเป็นที่หลุมฝังศพก่อนนะ ไปหลุมฝังศพของตัวเองนั่นล่ะ แต่ตัวเองเป็นเทวดาแล้ว ไปนั่งร้องไห้ ร้องไห้ใหญ่เลย ไอ้พ่อจะมาร้องไห้ วันนี้จะมาร้องไห้ เอ๊ะ.. ทำไมเจอใครมาร้องไห้ก่อนวะ ก็ไปถามเขาร้องไห้ใหญ่เลย

“เฮ้ย.. เอ็งร้องไห้ทำไมล่ะ เอ็งร้องไห้ทำไม เอ็งร้องไห้ทำไมนี่ร้องไห้ทำไม”

“ร้องไห้จะเอาดาวเอาเดือน จะเอาดาวเอาเดือน”

“มึงจะบ้าหรือ ดาวเดือนเอาได้ที่ไหน”

ไอ้โฮ.. มันตอกกลับเลยล่ะ “แล้วก็มึงจะบ้าหรือมาร้องไห้ให้คนตาย มันฟื้นได้อย่างไร”

นี่ลูกมาแก้พ่อนะ ลูกมาแก้พ่อ “ร้องไห้ทำไม” นี่ร้องไห้ มานั่งร้องไห้ก่อนไร ร้องไห้จะเอาดาวเอาเดือน มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ เทพบุตรนะมันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ฉะนั้นพ่อมาร้องไห้กับลูก มันก็เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ลูกตายไปแล้ว พอมาย้อนกลับเลย

“เอ็งจะร้องไห้ทำไม”

“ร้องไห้จะเอาดาวเอาเดือน”

“เอ็งจะบ้าหรือดาวเดือนมันเป็นไปไม่ได้”

ตัวเองก็รู้ ทีนี้ก็ย้อนกลับ.. นี่การแก้จิต หลวงปู่่มันก็แก้แบบนี้ บอกแก้จิตเลย

“แล้วมึงก็จะบ้าหรือ มาร้องไห้กับคนตายมันจะฟื้นได้อย่างไร เวลาเขามีชีวิตอยู่ก็ไม่รักษาเขา เวลาเขาตายก็มาร้องไห้ถึงเขา”

ไอ้โฮ.. เทศน์เลยนะ สอนพ่อให้พ่อรู้จักทำบุญไง ว่าเงินนี้เก็บไว้ไม่มีประโยชน์ เงินนั้นถ้าไม่จี๋เหนียวรักษาลูก ลูกก็หายแล้ว ก็จี๋เหนียว แล้วตอนนี่ลูกตายไปแล้ว แล้วคิด

คุณตัวเองนี่ขนาดเห็นแสงฉัพพรรณรังสียังได้เป็นถึงเทวดา แล้วถ้าพ่อได้ทำบุญกับพระพุทธเจ้ามันจะได้บุญขนาดไหน

นี่พูดถึงบุญโรงงานไง นี่พูดถึงบุญๆ เห็นไหม บุญมันแตกต่างกันอย่างนี้ ถ้าเราทำกับโรงงาน เราทำกับมูลนิธิ เราทำกับขอทาน ได้บุญใหม่.. ได้บุญ เราได้บุญนะ เราช่วยเหลือเจือจานเขาที่เราได้บุญ เราได้ความปลื้มใจ เราได้ช่วยเหลือคนทุกข์คนยาก เราได้หมดเลย เราได้ ! แต่ผลเป็นไปไม่ได้ที่เราจะทำบุญกับครูบาอาจารย์ของเรา เป็นไปไม่ได้ ! เป็นไปไม่ได้เอวัง

เพิ่มเติมท้ายกัณฑ์

นี่เราพูดนะ ตอนนี้นะประสาเราที่เราเข้าใจผิดเอง เราเข้าใจผิด.. แล้วทีนี้เราจะพูดกลับ นี่การแก้จิตอีกแหละ เขาบอกว่าจิตไม่อยู่กับตัวเรา มันไหลไปกับโลก ถ้าไหลไปกับโลกก็ตายไปแล้ว ไม่มานั่งอยู่ที่นี่

จิตมันอยู่กับเรา ! เออ.. มันไม่ไหลไปไหนเลย จิตมันก็อยู่กับเราแหละ แต่เพราะมันส่งออก นี่เขาบอกว่าจิตมันไม่อยู่กับเรา จิตมันไหลไปกับโลก จิตต่างๆ นี่ถ้าเราคิดอย่างนี้ เราคิดอย่างนี้ปั๊บนี้จิตมันผิด พอจิตมันผิดเราก็แก้ผิด เพราะคิดว่าจิตมันไม่อยู่กับเราแล้ว แล้วทำอย่างไรอยู่กับเรา

มันอยู่อยู่แล้ว จิตมันอยู่กับเรา ภาวสวะนี้จิตมันอยู่กับเรา จิตมันไม่เคยไปไหนเลย จิตอยู่กับเรา แต่เพราะมันส่งออก เพราะมันขาดสติ เพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มันจับไส !! เพราะกิเลส.. กิเลสไซ้ใหม่ ตัวตัดหามันดึงออกไป เราสนใจตรงนั้น เราอยากได้อย่างนั้น นี่มันไปหมดใจ

ฉะนั้นเวลาหลวงตาไปอยู่กับหลวงปู่มันอีกแล้ว หลวงตาไปอยู่กับหลวงปู่มันนี่จิตเสื่อม พอจิตเสื่อมเสียใจมาก เสียใจไปอยู่กับหลวงปู่มัน นี่หลวงตาท่านบอกว่าพอท่านภาวนามาแล้วนะ มาคิดถึงหลวงปู่มันสอนท่านนี่ท่านซึ่งมาก ท่านบอกว่าเราเป็นมหา ไปอยู่กับหลวงปู่มันภาวนาไม่เป็น เวลาท่านสอนเหมือนสอนเด็กๆ เวลาจิตนี้จิตมันส่งออกหมด ช่วยเหลืออะไรไม่ได้เลยมันเสื่อมหมด ท่านบอกเลยนะ

“มหา.. มหาอย่าไปเสียใจ จิตนี้มันเหมือนเด็กๆ ตอนนี้นมันออกไปเที่ยว ฉะนั้นให้กำหนดพุทโธ พุทโธไว้ กำหนดพุทโธ พุทโธไว้ พอเวลาเด็กมันหิวมันไม่มีอาหาร มันต้องกลับมาหาอาหารมัน”

คำว่าพุทโธของเรานี้ละ พุทโธ พุทโธนี่พุทธานุสติ ! พุทโธ พุทโธ พุทโธ นี่มันก็อยู่ที่นี่อยู่แล้ว พอมาพุทโธ พุทโธจนมันสงบมันก็กินพุทโธ มันก็อยู่เฉย เห็นไหม ท่านบอกว่าจิตมันเหมือนเด็ก มันออกไปเที่ยว มันออกไปเที่ยว เด็กมันไม่มีอาหารกิน มันหิวมันก็จะกลับมา.. นี่ท่านพูดนะ ท่านพูดเป็นบุคลาธิษฐาน แต่ความจริงจิตมันส่งออก จิตมันส่งออกแล้วมันเสื่อมหมด มันเสื่อมหมดเลย

ฉะนั้นท่านก็บอกมันไม่มีคำบริกรรม ท่านก็ตั้งใจบริกรรม ๓ วันนี่อกแทบแตก เพราะมันเคยไปหมดเลย พุทโธ พุทโธ พุทโธอยู่อย่างนั้นแหละ จนถึงที่สุดนะพอพุทโธ พุทโธ พอมันกลับมา คือว่าจิตมันเริ่มสงบ สงบคือว่าพุทโธกับจิตมันเป็นอันเดียวกันแล้ว .. เป็นอันเดียวกันจนนึกพุทโธไม่ได้ ! ท่านถึงงนะ อ้าว.. ถ้านึกพุทโธไม่ได้แล้วทำอย่างไรต่อ ถ้านึกพุทโธไม่ได้ก็อยู่กับมันสิ นี่พอมันคลายออกพุทโธยัดเข้าไปอีกเลย.. เด็กคนนี่ไม่ออกไปเที่ยวเร่ร่อนอีกเลย เพราะมีการกระทำ

นี่ก็เหมือนกัน เพราะเราไปกังวล จิตมันไปไหน จิตมันหาย จิตมันออกไป เราไปกังวล เห็นไหม มันเป็นโจทย์ที่สอง โจทย์แรกเพราะมันไม่มีอยู่แล้วใช่ไหม แล้วพอว่าจิตเราไม่อยู่.. ธรรมดามันอยู่ที่นี่อยู่แล้ว ฉะนั้นเราก็กำหนดพุทโธซัดๆ พุทโธซัดๆ แล้วตั้งพุทโธ มันจะได้หรือไม่ได้.. วันนี้พุทโธ พุทโธแล้ว ทำไมมันไม่ลง ก็พุทโธแล้ว ก็ให้พุทโธผมก็พุทโธแล้วไม่เห็นมันได้เรื่องเลย

เพราะเราตั้งใจมาก เพราะเราคิดว่า หลวงพ่อบอกว่าพุทโธนะ หลวงพ่อบอกให้พุทโธปั๊บเราก็กลับไปพุทโธเลย แล้วเราก็ทำตามหลวงพ่อบอกหมดแล้ว แล้วทำไมกุไม่ได้สักที ทำไมกุไม่ได้.. มันก็ต้องกลับมาที่นี้ กลับมาที่หัวใจของคนมันแตกต่างกัน เราพุทโธซัดๆ พุทโธซัดๆ อย่างน้อย ! อย่างน้อยถ้ามันอยู่กับพุทโธได้ ถ้าพุทโธมันซัดได้ การที่มันออกไปข้างนอกเฉยมันจะทรงตัวของมัน มันจะทรงตัวของมัน

พุทโธซัดๆ นี่แหละ แต่นี่เพียงแต่พุทโธซัดๆ นี่มันทำไม่ได้ มันทำไม่ได้เพราะว่า ๑.มันเครียด ๒.มันซ้ำซาก แล้วกิเลสมันก็จะบอกเลยนะ มึงนี่โง่ฉิบหายเลย เข้าก็พุทโธ เย็นก็พุทโธ มึงนี่โคตรโง่เลย.. เวลากิเลสมันสอยนะลึ้มเลย

โง่หรือฉลาด.. กิเลสนี่มึงหลอกกู พุทโธนี่พุทธานุสติ กูระลึกถึงพระพุทธเจ้าทุกวัน คนคิดถึงพ่อแม่ทุกวันคนนั้นเป็นคนดีหรือคนเลว เราระลึกถึงพุทโธ เห็นไหม หลวงตาบอกว่าพุทโธนี่สะท้อนสามโลกธาตุ เรานึกพุทโธปั๊บเทวดาก็รู้ว่าคนนี้นึกพุทโธ นี่เทวดา อินทร์ พรหมรู้หมด.. พุทโธนี่สะท้อนสามโลกธาตุ ! สามโลกธาตุเพราะอะไร เพราะจิตนี้มันตายมันเกิดในสามโลกธาตุ พอมันสะท้อนหัวใจมันก็สะท้อนสามโลกธาตุ

นี่พุทโธ พุทโธซัดๆ นี่เพียงแต่ทำได้หรือทำไม่ได้ มันต้องใช้สติใช้ปัญญา เวลาเราพุทโธแล้วเราออกมาทำไมพุทโธไม่ได้ มันหาเหตุผลไง ฉะนั้นพอลาเหตุผลปั๊บ นี่หลวงตาหรือครูบาอาจารย์เราถึงได้อัดนอนผ่อนอาหาร ธาตุ ๔ ทับจันทร์ ๕ เรากินข้าวนะวันหนึ่ง ๓ มื้อ คีล ๘ ๒ มื้อ ธุดงค์วัดมือเดียว ขนาดมือเดียวนะยังนั่งหลับเลย เพราะว่าไข่มันมันเหลือเพื่อ ฉะนั้นถึงเริ่มผ่อน นี่เขาเรียก “ธาตุจันทร์ทับจิต”

กรรมฐานนี้เวลาทดสอบไป มันทดสอบไปมันรู้แล้ว ถ้าธาตุจันทร์ทับจิตนะ ธาตุใช้ใหม่ พลังงานมันเหลือเพื่อใช้ใหม่ มึงพุทโธขนาดไหน พุทโธนี่จิตพุทโธนะ แต่ธาตุจันทร์สัปหงกอยู่อย่างนั้นแหละ เอ๊ะ.. พุทโธมัน..

เราแนะนำไปหลายคน พวกโยมนี่เขาเริ่มถือศีล ๘ เริ่มข้าวเย็น ธรรมดาที่เราไม่กินข้าวเย็นเราก็วิตกกังวลนะ โอ้โฮ.. ไม่กินข้าวเย็นก็หิวนะสิ ใหม่ๆ นะข้าวเย็นก็เปลี่ยนเป็นสลัดซะ คืออาหารหนักให้เป็นอาหารเบา พอเราชำนาญปั๊บนะเราก็จะผ่อนออกไป ถ้าทางการแพทย์นะ กินข้าว ๑ มื้อ กระจายอาหารย่อยภายใน ๖ ชั่วโมง ฉะนั้นพอเรากินข้าวเย็นนะ ตอนเย็น นี่ทุ่มหนึ่งกินข้าวเต็มท้องเลย พอ ๒ ทุ่มพุทโธ พุทโธ

นี่ทางวิทยาศาสตร์ ทางกายแพทย์พิสูจน์แล้ว อาหารในกระเพาะนี่ ๖ ชั่วโมงที่มันย่อย แล้วทีนี้พอมันย่อยนี่มันทำงานของมันใช้ใหม่ ถ้าตรงนี้เราไม่มีแล้ว ถ้าเราไม่กินข้าวเย็นตรงนี้ไม่มี ร่างกายเบาแล้ว แล้วพอยังพระอดอาหารบ่อยๆ นี้นะ พอดอาหารมันจะดึงไขมันส่วนเกินมาใช้ ไขมันส่วนเกินนี่ถ้าอดอาหาร ๗ วัน ๑๐ วัน โอ้เรื่องสภาพของ

ร่างกายมันจะดึงไขมันในส่วนเกินของเรามาใช้ มันเผาผลาญไขมันไปเรื่อยๆ เห็นไหม นี่ธาตุขันธ์ไม่ทับจิต

เราจะบอกว่าสภาวะแวดล้อม ความเป็นไปในที่ในการปฏิบัติเราจะต้องส่งเสริมด้วยใจ ไอ้ที่นี่ะไขมันเออ ทุกอย่างเปรมปรีดิ์เลย แล้วก็พุทโธ พุทโธ โอ้อโฮ.. หัวทิ่มบ่อ หัวทิ่มบ่อ.. มันต้องกลับมาดูตรงนี้ด้วย ฉะนั้นพระถึงมีข้อวัตรใจ พระถึงมีการปฏิบัติใจ นี่ข้อวัตรปฏิบัติเป็นทางดำเนิน ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเส้นทาง เป็นเส้นทางเข้าสู่

หลวงตาเวลาท่านบรรลุธรรม เห็นไหม อู้อู.. มันละเอียดอ่อนมาก มันละเอียดมาก ท่านว่าจะสอนได้อย่างไร สอนได้อย่างไร พอจิตมันว่า “แล้วเอ็งมาได้อย่างไร” มาด้วยอยู่ในเส้นทางใจ ในเส้นทางที่หลวงปู่มันท่านวางไว้ใจ ในเส้นทางของหลวงปู่มัน แล้วหลวงปู่มันคอยขนานใจ แล้วเราพยายามชวนขวายกัน พยายามขึ้นมาใจ

นี่พุทโธ.. พุทโธแล้วมันต้องมีตรงนี้ด้วยใจ นี่พอบอกพุทโธ เราก็ทำแบบหลวงพ่อบุญแล้วละ ทำทุกอย่างเลยนะไม่ไหว ไม่ไหว.. มันไปทำที่ปลายเหตุใจ ดันเหตุมันไม่ได้คิดกลับมาเลย ต้องกลับมาตรงนี้ด้วย.. แต่อย่างว่านะ ถ้าเราเป็นฆราวาสนะ หลวงพ่อบอกไม่ได้ ผมต้องมีงานผมต้องมีอะไรนี่มันแบ่งปันได้ เราวิตกกังวลไปเอง อย่างเช่นว่าพรุ่งนี้ต้องทำงานนะ โอ๊ย.. ไปไม่ไหวแล้วนะ ทั้งๆ ที่ยังไม่เป็นความจริงเลย เวลาไปเที่ยวมากกว่านี้อีก แต่เวลาจะภาวนาว่ามันจะเป็นอย่างนั้นนะ มันจะเป็นอย่างนั้น นี่มันวิตกกังวลไปหมดแล้ว

ทีนี้พอเราวิตกกังวลมันเป็นอีกอย่างหนึ่งเพราะอะไร เพราะพวกนี้พวกสมัครเล่นใจ เจอมี้อาชีพสิ เพราะมี้อาชีพนี้มัน ๒๔ ชั่วโมง แล้วมันจะปฏิบัติตลอดๆ ไป แล้วถ้าปฏิบัติไม่ลงนะหัวทิ่มบ่อเลยละ ฉะนั้นต้องเอาให้ได้ พอเอาให้ได้นะ ไม่กิน ! ไม่กิน ! สาบานไม่นอน นี่เต็มทีเลย ถ้าไม่ได้.. ไม่ได้ให้มันรู้ไป

โยม : ภาวนาไปแล้วนี่ เมื่อมีสติ ภาวนาอยู่ที่ตัวแล้วนี่ แล้วเมื่อคำภาวนาหาย ในขณะที่เราเดินจงกรมอยู่ เราต้องดึงกลับมาภาวนาใหม่

หลวงพ่อบุญ : ไซ้ ถ้าเดินจงกรมอยู่คำภาวนาหายใช้ไม่ได้ แต่ถ้านั่ง นี่มันมี ๒ ประเด็น ถ้านั่งถ้ามันหาย คำว่าคำภาวนาหาย..

เราจะบอกว่าพุทฺโธนี่ก็สมมุตินะ เพราะความคิด ความคิดนี่เป็นเรื่องสมมุติ ตัวจิตคือตัวพลังงาน ถ้าความคิดเป็นความจริง เวลาเราไม่คิดจิตมันอยู่ไหน เวลาเราไม่คิด เวลาปล่อยใจเราสบายๆ ความคิดไม่มี เห็นไหม นี่ความคิดก็สมมุติใช่ไหม ทีนี้พอสมมุติ เราไม่ปล่อยให้จิตนี้โดยสัญชาตญาณมันทำงานของมัน เราเลยให้มันนึกพุทฺโธ

พุทฺโธนี่ก็สมมุติขึ้นมาละ.. นี่คำว่าสมมุติ พุทฺโธ พุทฺโธนี่ถ้ามันชัดขึ้นมา พลังงานที่มันกระจายออกไปมัน โคนพุทฺโธ.. พุทฺโธนี่มันเริ่มกรองเข้ามา กรองเข้ามา พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ ธรรมชาติพลังงานมันจะออกไปเรื่อยๆ แล้วก็หมดไป หมดไปมันก็สืบเนื่องต่อแล้วมันก็ไปหมดอย่างนี้แหละ นี่เขาเรียกส่งออก

ธรรมชาติของจิตมันส่งออกอยู่แล้ว ทีนี้พอเราพุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธนี่มันเริ่มมีสิ่งที่จะดึงกลับ สิ่งที่เป็นพลังงานดึงกลับ พอดึงกลับพุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ ถ้าพุทฺโธกับจิตเป็นอันเดียวกันนึกพุทฺโธไม่ได้ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเวลาความคิดนี้เขาเรียกว่า “จิตเสวยอารมณ์ เสวยความคิด” นี่ไงที่ว่าจิตกินความคิดเป็นอาหาร จิตแสดงตัวได้ต่อเมื่อมีความคิด ถ้าไม่มีความคิดจะแสดงตัวตนจากอะไร

ฉะนั้นเวลาโดยธรรมชาติจิตทำงานอย่างนี้ นี่ธาตุ ๔ และขันธ ๕ ต้องเป็นอย่างนี้ ฉะนั้นถ้าเราพุทฺโธ พุทฺโธ แล้วพุทฺโธหาย.. พุทฺโธหายมี ๒ ประเด็น ถ้าพุทฺโธหายโดยที่ไม่เป็นสมาธิคือตกวางค์ แต่ถ้าพุทฺโธหายโดยข้อเท็จจริง คือพุทฺโธกับจิตเป็นอันเดียวกันนี่เป็นสัมมาสมาธิ เพราะจิตหนึ่ง !

ธรรมชาติความคิดกับจิตมันเป็นสอง เรามีพลังงานกับความคิด พลังงานคือตัวจิต ความคิดเกิดจากจิต ความคิดเกิดดับ.. ทีนี้พอความคิดเกิดดับ นี่มนุษย์เป็นอย่างนี้ สัญชาตญาณมันเป็นอย่างนี้ ทีนี้เราพุทฺโธ พุทฺโธนี่เราใช้ความคิดที่มันคิดออกไป เราให้มันคิดพุทฺโธ

พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ.. พุทฺโธถ้ามันเป็นพุทฺโธจริงมันจะเข้ามาสู่เป็นเนื้อเดียวกันเป็นหนึ่ง ! พอเป็นหนึ่งนั่นละสมาธิพุทฺโธนี่ก็ไม่ได้ ถ้านึกไม่ได้มีสติก็คือสัมมาสมาธิแล้วพุทฺโธ พุทฺโธเข้าไปจนถ้ามันลงเป็นอัปนาสมาธิเลยนะ จนหายหมดเลย สักแต่ว่ารู้ ไม่มีรู้ ความรู้ยังไม่มีเลยแต่รู้อยู่ ถ้าไม่รู้เลยเดี๋ยวก็ว่าหลงพอพูดผิดอีกแล้ว หลงพอพูดผิดอีกแล้ว.. ความรู้ไม่มีเลย มันสักแต่ว่ารู้ คำว่าสักแต่ว่ารู้นี้เป็นอีกอย่างหนึ่ง

ทำไป มีจริง.. ข้อเท็จจริงมีจริง แต่เราเข้าไปไม่ถึงความจริงเท่านั้น ชรรมะไม่มีผิดเลย เรานี้ผิด คนปฏิบัตินี้ผิดหมดเลย แต่พอเข้าไปถึงความถูกต้อง เพียะ ! เอ้อเอ้อ ! เห็นไหม อ้อ..แล้ว เป็นอย่างนี้เอง ! เป็นอย่างนี้เอง ! ถึงบางอ้อ อ้อแล้วจบ

ทีนี้มันทำได้จริงๆ เพียงแต่เราทำของเราไปอย่างนี้ ถ้าพุทธโรมันหาย นี่มันหาย เพราะบางที นี่เพราะโดยสัญญาพวกเราบอกว่าจิตมันเป็นสอง สัญญาอารมณ์คือความคิด มันไม่ใช่จิต พุทโร พุทโรทำให้มันหายไป มันก็เลยหายไปเลย เห็นไหม อย่างที่ว่าคิดให้ว่าง คุณจนว่างไปหมดเลย.. ไม่ใช่ ! คุณจนแบบว่าเราเป็นคนที่ว่าไม่จับจด เป็นคนที่ไม่มียึดใดเป็นพื้นฐานเลย อันนี้ไม่ใช่สมาธิ อันนี้เป็นมิจฉา แต่ถ้ามันเป็นสมาธิมันจะมีสติของมัน

นี่ใจกรรมฐาน ! ฐานที่ตั้งจิตจิต มันจะเข้ามาสู่ที่นี้ แล้วที่นี้มันจะว่างขนาดไหน ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ.. นี่ว่าสมาธิที่พูดเมื่อกี้ สมาธินี้สมาธิเพราะมีสติ พอมีสติมันจะรู้ตัวของมัน แล้วสมาธิอย่างหยาบๆ ขณิกะ ถ้าสมาธิที่ทำงานได้คืออุปจาระ ถ้ามันลงลึกที่สุดมันก็เป็นอัปปนาสมาธิ ถ้าอัปปนาสมาธิมันจะเป็นสักแต่ว่าเลย สักแต่ว่าคือมันละเอียดมาก ทำอะไรไม่ได้ นี่ตรงนี้เกิดปัญญาไม่ได้ ใครบอกปัญญาเกิดที่อัปปนาสมาธิ.. มึงมาฆ่ากูซะ มึงมาฆ่ากูทิ้งเลย

เป็นไปไม่ได้ ! ถ้าลงตรงนี้แล้วมันเป็นปัญญาไม่ได้ มันต้องถอนออกมา มันต้องคลายตัวออกมาอยู่ที่อุปจาระ ตรงอุปจาระนี่ เพราะอุปจาระ เพราะคำว่าอุปจาระ เห็นไหม จิตสงบอยู่แต่ได้ยินเสียง 'ได้ยินเสียงรับรู้' ได้ มันมีความรู้สึกอยู่ แต่ถ้าเกิดอัปพนานี้มันไม่ได้ยินอะไรเลย ดับหมด แล้วมันจะมีปัญญาได้อย่างไร แต่ถ้ามันถอนมาที่อุปจาระ ตรงนี้ต่างหากที่ใช้วิปัสสนากัน

ฉะนั้นทำได้ ทำได้ เพียงแต่ว่าตรงนี้เวลามันบอกว่าจิตมันหายไป อะไรหายไป.. คำว่าหายไปนี่ เพราะธรรมดาเราแก่งลิ้มมันก็เลยหายไป สมาธิลิ้มใจ คาคคากันไป นี่เราพูดถึงคนอื่นนะ คำว่าคนอื่นหมายความว่า เราจะพูดอย่างไร เราจะพูดว่ามันมีคนสอนอย่างนี้เยอะ ก็คือความว่าง มันก็ว่างอยู่แล้ว มันจะทำให้พวกเราจับจด มันจะทำให้คนภาวนาไม่เข้าไปสู่ความจริง เข้าไปสู่ความจอมปลอมของเขา แล้วก็อยู่กับอย่างนั้น แล้วเขาก็ยกขยอปอขึ้นกัน แล้วพอยกขยอปอขึ้น สังคมเขาก็ต้องมากขึ้นเพราะมันเป็น

ศัพท์เพราะ เพราะคนศัพท์เพราะมันมีมากฉะนั้นพอเวลาคนศัพท์เพราะมันมีมาก มันก็จะ
ดึงคนจริงๆ กลับลงสู่ศัพท์เพราะ ไม่เป็นความจริงหมดเลย

ฉะนั้นเวลาเราพูดนี้เราพูดให้กลุ่มคนที่ปฏิบัติจริงรู้จริง ให้อยู่กับความจริง อย่าไป
เชื่อความจอมปลอม อย่าไปเชื่อศัพท์เพราะว่าว่างๆ ว่างๆ นี่ใครว่างละ ว่างๆ นี่ใครว่าง
อยากถาม

“ก็ว่างๆ ใจ”

“แล้วอย่างไรล่ะ”

“ก็ว่างๆ ใจ”

มึงใกล้บ้าแล้ว เดี่ยวกูจะจับส่งปากคลองสาน.. เป็นอย่างนี้เกือบทั้งนั้นเลยชาว
พุทธ นี่เราพูดไว้ให้มันคง แล้วทำไปเพราะอะไรรู้ไหม ถ้าอย่างนี้ทำแล้วไม่ได้ ทุกอย่าง
ไม่ได้ พอไปเจอเขาเนี่ยเขาสะดวกสบาย ง่ายๆ ว่างหมดเลย เออ.. ง่ายดีวะ แล้วทำก็ว่านี่
สบายนะ อู้สู.. สบาย สบาย.. สบายๆ เดี่ยวกูจะจับส่งโรงพยาบาลให้หมดเลย

นี่พูดไว้กันไว้ ถ้าไม่กันไว้จะไหลไปหมด เพราะทุกคนไม่ยากลำบาก ทุกคนไม่
อยากทุกข์ ทุกคนอยากสะดวกสบายแล้วซุบมือเปิบเอา แต่ความจริงมันไม่มี มันไม่มี.. สิ่ง
ที่เขาพูดกันอยู่นี้เขาพูดพระไตรปิฎก พูดถึงเอาพระไตรปิฎกมารองรับว่ามันเป็นว่าง มัน
เป็นอย่างนั้น แต่ความว่างมันเป็นความรู้สึกสร้าง ทุกอย่างสร้าง ไม่มีความจริงเลย แต่ถ้า
ปฏิบัติแล้วมันจะเกิดความจริง เป็นสมาก็สมจริงจริงๆ แล้วออกวิปัสสนาอย่างที่ว่าเมื่อกี้
นี่ ถ้าวิปัสสนาไปมันจะเป็นของมันไป แล้วไปอ้อ ! เข้านี้ มึงหลอกกูไม่ได้หรอก อ้าปาก
มาก็รู้แล้ว ถ้าเราอ้อแล้วนะ

จบหรือยัง จบแล้ว ปิด